

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII. 29. ÚNORA (FEB.) 1936.

ČÍSLO (NO.) 814.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —
Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:
"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

- 23. Neděle—Petr Damian; Marta.
- 24. Pondělí—Matěj, apoštol; Lucius.
- 25. Úterý—Valburga; Konstancia.
- 26. Středa—Papelec; Markéta Kort.
- 27. Čtvrtek—Lean, biskup; Julian.
- 28. Pátek—Justus; Theofil; Kajus.
- 29. Sobota—Osvald; Antonie; Rplín.

Mnohá Léta Služby.

Paní Barbora Feickert, Petalume, Cal., píše: "Od svého dětství užívala jsem Vás léčivý prostředek Dra. Petra Hoboka. Moji rodiče vždy drželi v domě Váš lék a nazývali jsme jej "naš domácí lékař". Používala jsem jej jako léčivý prostředek proti zácpě a výsledky byly takové, že Vám budu vždy vděčnou." Dra. Petra Hoboka jest připraveno z bylin, listů a kořenů uznané léčivé ceny. Povzbuzuje zažívací odměšování žaludku, pravdivě střevo, zvyšuje tok moče, odstraňuje jedovaté nečistoty ze soustavy a tím dává tělu důkladné vycistění. Nežádejte o něj lékárníka. Může býti opatřeno pouze od místních jednatelů.— Pro informace pište Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

DO DAKOTY.

Pisatelce "Zázračné písně" sdělujeme, že tuto v Č. Ž. otisknout nemůžeme. Jsou v ní uvedena slova, jež nelze uveřejnit ve slušném listě. —Pozn. redakce.

DO TOLEDO, OHIO A OKOLÍ!

Všem milým odběratelům Hlasu a Č. Ženy sděluji, že jsem započal kolektovat předplatné i doplatné na oba časopisy. Také Vás vzdálenější žádám, byste mi předplatné a doplatné zaplatili

bud'to u kostela anebo u mě v domě. S pozdravem na všechny znamenám se v úctě

Matěj Tomešek, jednatel,
2243 Woodford St.

Notářské potvrzení.

STÁT TEXAS,
OKRES DeWITT.

Já, Mat. Starý, občan města Yoakum v Lavaca okresu, Tex., tímto stvrzuji, že jsem trpěl bolestmi nohou několik let. Zmíněné bolesti začaly v nohách a stoupaly nahoru ke kyčlím a až k ramenům. Zkoušel jsem různé léky, chiropraktická léčení a jiné, ale úleva byla vždy jenom dočasná, a pak bolesti se stávaly horší a horší. Má žena také měla bolesti v kyčlích a v zádech, a když nic nepomáhalo, obrátili jsme se na p. Bernarda C. Stríže, P. O. Box 712, San Antonio, Texas, od něhož jsem koupil tři leta zpátky radiové kompresy. Je to radiorač vody, též známý co radiový kámen a radiovaný pás.

Hlavní příčina ke koupi byla, že jsme četli doporučení mnohých, a zvláště v okolí známé pí. Richard Vinklárka, která byla vyléčena těmito kompresy, když lékaři jí pomoci nemohli. Paní Vinklárková byla známa co nevyléčitelná a blízká smrti, jak její affidavit dokazuje.

Podepsaný, kterému bylo pomoci těmito pomůckami, cítí se povinen tímto informovati širší veřejnost. Kdykoli se v naší rodině někdo necítí zdrav, tu užíváme toto radiové léčení a bolesti se ztratí. Ukázalo se velmi prospěšné v celém našem příbuzenstvu, a není možno je dosti chválit.

Podepsán před svědky, 22. ledna 1936,

Mat. Starý,
Josefina Starý, žena.

Sepsáno a odpřísáhnuto přede mnou dne 22. ledna 1936,

E. J. Motis,
(Pečet') veřejný notář,
v DeWitt Co., Texas.

Já, E. J. Motis, notář v DeWitt

okresu, Texas, bydlící v Yoakum Texas, tímto stvrzuji, že osobně znám shora uvedeného M. Starého a jeho ženu Josefinu Starou, po 35 let, a znám je co osoby dobrého charakteru a úplně spolehlivé.

E. J. Motis,
veřejný notář,
v a pro DeWitt okres, Tex.

K čemu je dobrý literát. Francouzský spisovatel Paul Brulat pozval jednou k sobě svého přítele Clémenceaua na hon, jehož se zúčastnilo také několik poslanců. "Střílíte dobře?" otázal se "Tygr" hostitele, jenž s ním měl společné stanoviště. "Abych se otevřeně přiznal, ne. Téměř nikdy nevezmu ručnici do rukou, protože se bojím, abych nepostřelil člověka." — "Nu, tedy jen klidně střílejte," zabručel Clémenceau, ukazuje na poslance. "Trefíte-li jednoho z této společnosti, bude literát jednou aspoň k něčemu dobrý."

Kdy je to k zlosti. Peroutka dostal při vyplacení své mzdy o \$12 více. Neřekl však ani slova a vstrčil peníze do kapsy. Při následující výplatě obdržel však o týž obnos méně. Peroutka si tedy stěžoval a dělal velký rámus. Věc se vyšetřovala a při tom se přišlo i na první chybu. "No, ale poslouchejte," praví rozhořčeně pokladník, "proč jste nehlásil chybu již minulého týdne?" Na to odpovídá Peroutka: "To vám také mohu říci. Jestliže se udělá chyba jednou, neříkám nic, avšak jestliže se opakuje, pak mě to dopálí."

Má mnoho nepřátel. Odhadce pojišťovny vyšetřuje v obci škodu, způsobenou požárem a hovoří proto o případu se starostou: "Zdá se, že škoda toho sedláka není tak značná! Slyšel jsem, že mu skoro celá obec svědomitě pomáhala hasit!" — Starosta: "To je pravda — víte, on holt tady má hodně nepřátel!"

Nespokojený host. "Byl jste, prosím u nás spokojen?" — "Ne úplně. Myslí jsem, že pokoj bude větší, účet menší, víno starší—"

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROC. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 29. ÚNORA (FEB.) 1936.

ČÍSLO (NO.) 814.

Význam svatořečení blah. Anežky Přemyslovny pro Čechoslovensko.

Praha, ČSR. — Zdejší časopis "Národní politika" přinesl nedávno článek, který bude zajímati čitatele blah. Anežky i v Americe, proto jej doslovně otiskujeme:

"Již zpráva o tom, že máme kardinála, byla přijata v národně smýšlejícím občanstvu republiky s živou nadějí, že možnost kanonizace vzácné Přemyslovny se přiblížila. Že pak je prvním přáním, které nově jmenovaný kardinál vznesl k sv. Otcí, je jen důkazem, že J. E. Karel kardinál-arcibiskup pražský, je si plně vědom, jaký význam by tato událost měla pro celý náš stát v jeho vztazích mezinárodních.

Ani Anglie, Francie, Amerika, ani jiné mocné státy nepodceňují význam takové události, jako jest svatořečení: když totiž jednomu z jejich příslušníků jsou přiznány výsostné hrdinské ctnosti. Postaví-li církev katolická někoho na oltář, tím okamžikem zvěstuje slávu jeho charakteru celému světu pro všechny věky. Šíří jeho známost' a jeho úctu.

Miliony lidí dychtí poznati jeho život v jeho době a okolí. Miliony lidí promítají si tento život nesčíslnými odlesky vlastního života, povzbuzují jím své ctnosti, učí se od něho; jsou světcí vděční, cítí se mu zavázáni za duchovní pomoc, pěstují jeho kult, tvoří kolem jeho osoby i jména ovzduší přízně a lásky a tím vším získává dobrá pověst národa, jemuž světec příslušel. —

Svatořečení je v Církvi katolické událostí mimořádnou. Je to nejvyšší "jmenování", jež církev uděluje. Sam papež sice má titul

"svatý Otec", ale aby byl kanonizován a skutečně zařaděn mezi světcy, musí jeho případ tak dobře býti projednán při procesu kanonizačním, jako byl případ pasačky lourdské, dělníka Thilbota, neznámé kdys karmelitky Teresie atd. Tak bude projednávána kanonizace Pia X., našeho současníka — zemřelého r. 1914 — jako naší blah. Anežky Přemyslovny, — zemřelé před 650 lety. Tak budou váženy

její ctnosti, jsou-li hrdinské, a bude-li za světcí uznána, nikdo neodejme jí pak její slávu, kterou bude mít před světem, protože Církev uznala, že ji má před Bohem. Na tom ničeho nezmění přízeň nebo nepřízeň nevěřících.

Žádná mezinárodní propaganda není tak účinná, opravdová a hluboká, jako kult světce katolické Církve. O tom by mohli vypravovat naši krajané v cizině všech pě-

ti dílů světa. Není tomu ani rok, kdy potvrdil gen. Klecanda i dr. Klecandová, že je na příklad v Kolumbii Praha známa a má sympatie hlavně pro Pražské Jezulátko a sv. Jana Nepomuckého.

Naše blah. Anežka Přemyslovna má nejen pro své skvělé ctnosti, ale i z jiných důvodů, všechny předpoklady, aby se stala miláčkem věřícího světa. Patří do plejády prvních světců františkánského hnutí, dopisovala si se sv. Klárou. Náleží tedy k celé, bohatě po celém světě a ve všech národech rozvětvené rodině františkánské. Její život zajímá téměř všechny národnosti našeho i sousedních států, tedy Čechy, Poláky, Maďary, Rakušany, Němce, Italy i Španěly, kteří v něm budou mít duchovní pojitko několika světců i světic, drahých jiným národům, jako na př. sv. Františka, sv. Kláry, sv. Hedviky slezské a sv. Alžběty Duryňské. Literatura jmenovaných národů v poslední době ukazuje, že to jsou jména živá, a že se národové k nim znovu a znovu vrací.

Naše česká Anežka, dosud jen blahohřečená — což je povolením k uctívání pouze v její vlasti — má všechny možnosti stát se útočištěm a láskou člověka dnešní doby po celém světě trpícím sociálně. Její životopis má příhody, které k němu mluví přes staletí tak, jako by byl životopisem současníce. Od panovníka po žebráka, od intelektuála po prostáčka každému má co dát. Její vztah k dělnictvu, k vojsku, umění, k dobročinnosti a k osudům národa je přímo jedinečný.

Doufáme pevně, že naděje ne už mlhavá a vzdálená, ale blízká a konkrétní na kanonizaci velké české dcery podnítí naše dějepisce, aby postavě blah. Anežky vydali vědecké svědectví, závažné pro její věc svatořečení. Ministerstva kultu a zahraničí měla by v podpoře agnesiánského studia a celé záležitosti svatořečení viděti svůj živý, ale též vděčný úkol. Nepochybujeme, že naši zahraniční politikové zváží význam svatořečení Anežky Přemyslovny, jak to lze od jejich světového rozhledu prá-

vem očekávat.

Pak ovšem bude třeba mysliti i na úpravu kláštera Anežčina na Františku, tohoto skvostu rané gotiky, který budou agnesiánští poutníci z celého světa jednou obdivovat, ale který jest dosud trpkým žalobcem na naši netečnost vůči jednomu z nejslavnějších úseků národních dějin.

Je třeba kopati na "Františku", aby se našel hrob bl. Anežky a tak kult její měl, čeho lidská přirozenost si žádá, něco jako "viditelné znamení neviditelné milosti". Časopis "Dešt růží" dal výzvu, a-

by byl založen vykopávkový fond pro "František." Nepochybujeme, že se u nás najde ještě mnoho mecenášů, kteří se zapiší do srdce národa podporou kanonizačního fondu. (Příspěvky přijímají školské sestry O.S.F., Praha, s poznámkou pro kanonizační fond a Svaz katol. žen a dívek, Jednota pro obnovu kláštera blah. Anežky v klášteře u Křižovníků, Praha I.). Ne učiní-li tak jako přesvědčení věřící, mohou tak s dobrým svědomím učinit jako dobří občané pro slávu a mezinárodní prestiž Československého státu." —B. Dlouhá.

Vlnobití.

Román, jež napsala a milým čtenářkám "České Ženy", za jejich lásku věnuje Vlasta Javořícká.

Tady píše, že byl u toho a viděl Pavla Žalmana umírat. Prý na skvrnitý tyf.

Žalman hleděl do listu — šel s ním k oknu a četl ho znovu, — zkoumal dlouho u světla a podivně se usmíval.

Potom se vrátil, list složil a dal zpět a dlouho seděl s podepřenou hlavou.

Nu ne! Anda má pravdu! Lidé dvakrát neumírají — každý jenom jednou a má dost!

Ale, kdyby to tak přece bylo pravdou, kdo by zvítězil?

Nu, přece on, on, Norbert!

Jeho je právo, jeho je grunt i Andula, jeho jsou děti!

I Helenka je jeho. Však Pavel má na ni jen tu zásluhu, že ji zplodil — nic víc!

Norbert ji vychoval, Norbert ji dal všecko otcovskou lásku.

A proč by mu měl ustupovat? — Což byl Pavel k němu někdy zvlášť hodný a přejný?

Pokud byli malými kluky, uměl mu Pavel právem silnějšího vše-

cko vzít a došlo-li ku pranici, — vždycky mu nabil a zvítězil. A vítězil i u tatínka, i u matky.

Ano, maminka Pavlovi, Pavlikovi všecko! statek i nevěstu. Andu mu přála, hezkou a hodnou Aninku a pro Norberta jen odříkáni. —

Maminka ostatně nevěděla, že Norbert nerad studuje, že se mu to nelíbí a že se mu ve městě stýská. —

Tajil to před ní — bylo mu ji jaksi líto, protože byla nemocná a bála se smrti.

Proto jí to nepovídal, ale tatínek to věděl a věděl to i Pavel.

Stokrát jim to povídal; — otcí nadhazoval, že je to škoda, má-li člověk tak mnoho tělesné síly, aby seděl doma a ve škole a jen a jenom nad knihami, že by mohl přece zůstat doma a při pluhu a po čase výhodně se někam přiznít.

A Pavlovi také se svěřil, že není sice nevěrcem a že ví, jaké je to kněžské povolání a že je dobrých kněží velká potřeba, on ale že by

nebyl dobrým knězem a že by v tom radost ani útěchu nenašel.

To všecko Pavlovi nesčetněkrát říkal, to všecko Pavel věděl, to všecko poslouchal, ale nikdy mu ruky pomocné nepodal, ani neslibil býti jeho spojencem.

Tatínek byl v tom ohledu dosti neuvědomělý a nevěděl ani, že by měl se svými dětmi také cítit.

"E — to si jen tak myslíš," říkal synovi, "že by ti bylo lepší při polní práci. Nech bejt, to je dřina a po tom pohodlným študiu by se ti přejídala.

Pavel také mu dokazoval, že bude mít pohodlné živobytí — a stane-li se ve městě děkanem, že bude mít všeho, co hrdlo ráčí a může si na stará léta vzít k sobě maminku.

Ach, ano, však mu Norbert rozuměl! I výměnkářku, svoji výměnkářku by mu přenechal, i jednou snad dceru by mu za schovanku dal, když neměl mít Norbert děti svých.

Takový byl k němu Pavel a ještě teď by chtěl přijít — z mrtvých oživit a přijít, aby mu statek vzal i Aninku?

Aninku?

To pomyšlení bylo tak nesnesitelné, že statný sedlák zuby zaťal a ještě sevřel.

Nikdy ne! Nikdy mu Andy nevydá, i kdyby přišel se všemi, co s ním kdesi v šachtě leželi, i kdyby přivedl celé pekelné legie —

Andy mu nedá!

Andy nikdy ne!

Zalman se přiblížil k posteli, na níž Andula odpočívala, chvíli se na ni díval a pak si přisedl a začal ji spící vášnivě líbat.

Bylo to zvláštním úkazem a bylo to přece pravdou — Norbert měl svou ženu upřímně rád, právě tak ji měl rád, jako tenkrát, — když se mu po prvé oddala.

Neviděl těch dvaceti let, jež uplynuly v jejich spolužití — neviděl ani stopy uvadání na její tváři, které byly právě v těchto dnech příliš patrné, neviděl ani stříbrných nití, jež měla ve vlasích. —

Měl ji prostě nade všecko rád a věděl, že by jí nikomu nevydal a kdyby mu ji odvedla smrt, že

M. Nováková:

LÉPE NA VLASTNÍCH NOHOU.

Naše slavná "prosperita", již se viklá, fíť, novými ji zákony zas musí podepřít.

Zákonů však může být třeba fůra celá, povahu to lehkých lidí přec' jen nepředělá.

Můžete i miliony peněz rozdělit, někomu jich za čas může zase pochybiti.

Požadavky jistých lidí rostou po oblohu; místo práce — zahálejí, vyčítají Bohu.

Spoléhat na vládní pomoc, je přec' pohodlné, rukávů si k těžké práci žádný nevyhrne.

S požitků svých trošku slevit žádnému se nechce, jestli jeden má se dobře, druhý žít chce lehce.

Darmo střechu na dům dávat když se zdivo boří, aneb požár ulévati, až dům celý hoří.

Konec konců nutno přece pravdě průchod dít, nejlépe že bylo vždycky na svých nohou státi.

by snad její ztráty ani nepřežil.

A steré myšlenky ho v těchto dnech pronásledovaly. Zas a zase musel ke stolu, zas a zase otevíral tajně tu zásuvku a díval se na ten zažloutlý, lety přeželelý a zvetšlý papír.

Když někdo šel, hned ho ulekaně schovával a po všem všudy se těšil, že to vše je nějakým omylem a šalením, že přece mrtví se nevracejí a je zbytečno se tím zabývat a na to myslet.

Totéž povídal ženě, kdykoliv prohlédla a na něho se úzkostí, lásky a důvěry plnými očima podívala. —

Po Duškovi nebylo kolik dní ani vidu, ani slechu a Norbert An-

du těšil, že to byl opravdu nějaký podvodník, který si s nimi ztropil ošklivý žert a díky Bohu, že tu neudělal něco horšího! Což, kdyby tu byl něco odcizil, nebo zapálil?

Divili se jen tomu, že zde zanechal kufřík a tlumok a že se pro to ani v noci nevrací. Nechali mu to v maštali a nedotýkali se cizích těch věcí.

Však přišla senoseč a bylo tolik práce!

K sečení nutno přijednat, protože Zalman nesměl ze stavení.

Tak rád by si byl naklepal kosu a šel také na louky, vždyť to byla krása a rozkoš a jeho láska — jít za časného rána do poli a síci a síci — kosu klepat, brousit a co rozmach, to pokosený hustý řad.

Sečení bývalo oblíbenou Zalmanovou prací. Po něm se mu stýskalo na studiích, k němu se tak nadšeně a radostně stavěl. —

Ranní úsvity hrávaly si v krupějích rosy na metlici a usmívaly se v kališku každé sedmikrásy.

To všecko dojemně a vroucně Zalman miloval a po tom se mu letos přímo stýskalo.

Anda již přecházela, ale všecku práci brala obráceně do ruky a tak byla zchvácená a slabá, — že chleba ani vsadit, ani vyválet nemohla, o mísení nebylo ani řeči.

A chtěla mít muže stále kolem sebe; sotva se hnul ze světnice, již vyběhla za ním a volala ho, aby nikam nechodil, že tu sama nebude, že se bojí a hleděla na něho přímo mroucíma očima tak, že mu jí bylo až k smrti líto a hned jí vyhovoval, bral ji za ruku a vracel se k ní do světnice.

Zalmanovi měli krásná luka a nejlepší z vesnice.

Všecka téměř ležela u potoka a jež byla v mokřinách a na nichž kdysi rostla kyselina a ostřice, tu si pěkně odvodnili.

Pan poslanec Šára na to vymohl Zalmanovi subvenci a byly to louky, až radost.

Opačně bylo v sušinách. — Ty Zalman důmyslně zavodnil a zase bylo dobře.

Letos musel přijednat čtyři muže, aby síkli s Bolešem. Ten hoch se toho chápal jako starý a Nor-

bert se radoval, že v něm proudí Žalmanova selská krev! Že bude mít svá pole právě tak rád jako on. —

Síkl u nich také Emil Jalovcův. Nabídl se Žalmanovi sám, pravě, že pak může Bolesť pomoci zase jim, oni, že sečou vždycky později a ty jednosečné louky, jež měli na druhé straně u Chadinova, ty že mají času jako vody.

Žalman to radostně přijal a protože potřeboval na něco myslet a něčím potěšitelnějším se v duchu zabývat, povídal ženě, že je ten Emil z míry hodný hoch a že by to bylo dobře, kdyby takhle Evičku —

Nu, proč by to nemohlo být?

Že se rádi škorpívají? Inu, co se škádlivá, rádo se mívá, to je přece staré a známé přísloví!

Anda se tomu usmála a povíдалa smutně: "Já nevím, Eva je ještě děcko!"

"I — jen i nech," usmál se Žalman, "vona se probudí. A Emila bych se nebál. Je na svůj věk vážnej a bude dobrým hospodářem!"

"Nedostane statek," namítla Žalmanová, "a naše Eva taky ne — co by dělali?"

Sedlák se až rozčilil.

"Ty máš, maminko, takový nápad jako ti všichni sedláci! Dyž nemá člověk svý místo, nejní snad ani člověkem, abych im to nezařídil! Máme polí dost, ne? A Bolesť nejní takovej krkoun, aby sestře nedopřál! Vzal bych to s druhý strany, co máme z ruky — za silnici, na Zhořelci a postavili bychme im s Jalovcem domeček."

Panímáma se usmála. — V tu chvíli byla pouze matkou a dceřino štěstí o ni mile zavadilo!

Bože na nebesích! Kdyby také Evička byla šťastná!

Venku panovala pohoda, jako pro tu senoseč schválně udělaná. Od čtyřech hodin už zářilo slunce a pilo rosu s květů; pokosená tráva v ní rychle vadla a již voněla senem. Silná vůně heřmánku, mateřídoušky, ladné barvy pomněnek, pryskyřníků a kopretin, to jsou symbolické příznaky senoseče. —

Ptáci zpívali od ranního úsvitu,

o němž se nevědělo, kdy se rozběskl.

Svítilo snad od půlnoci a východ se západem se v tom celoval. Ještě úplně nedohasly večerní červánky, ještě byl západ mírně zarůžovělý a hvězdy byly v těch místech mdlé a pobledlé, když hasly již i na východě a skvělá jitřenka ztrácela svůj třpyt.

Jako by neviditelná ruka nadzvedávala oponu východního nebe, tak se rdělo a fialovělo a panorama dne života bylo odhaleno. A skřivani už vyletovali z brázd a klasů, letěli nahoru, stále výš a výš a zpívali, že to veškerým prostorem jedinou písní trilkovalo.

V tom časném ránu, snad nebyly ještě ani tři hodiny, vstávali už sekáči — brali kosy a růžky a šli na luka.

Za Žalmanovými se vyloudal Sultán; zaštlkl tlumeně k Jalovcům na zahradu, kde ucítil kočku a za stodolou se zastavil.

Byl věrným strážcem a věděl to, že nesmí ani za dne stavení opustiti.

Vracel se do dvora a uléhaje k boudě, mhouřel proti jasnícímu se nebi.

V maštali už hrabali a přešlapovali koně a otfásali se po nočním pohodlném spánku.

Byli tak cudní, že nechtěli, aby je hospodář zastal ležící; vždy už stáli, čekající na hrbelec. A Bolesť dnes nečesal.

Stál již na louce, hezky ze široka rozkročmo, namáčel brousek v růžku a natíral kosu.

Ze sousedova dvora loudal se Emil.

Po svém zvyku zvolna a rozvážně; košili měl rozevřenou a trochu zarostlá hrud' se mu dechem hluboce a volně pohybovala.

Dal "dobrytro" a bez dlouhých okolků se již pouštěl také do práce. —

Kosu měl čerstvě naklepanou — zasykla a vzala první oblouk. — Zůstal v trávě jako kružidlem nakreslený.

A pak už to šlo, co krok, to řad — co krok, to řad.

Matoušek, který byl u Žalmanů zjednaný, chvílemi pochválil, že je

pěkná rosa a tráva že je jako salát. —

A v lese kukala kukačka. Jako když vytryskne, tak ten první zvuk se vznesl do čistého rána a potom jich byly celé řady — samé jasné a radostné — kuku — kuku — —

Boleše to zajímalo.

Ptal se Emila, má-li u sebe peníze a držel si trochu kapsu, aby měl štěstí, aby se ho držely.

Emil se mu usmíval a bez hovorů síkl, kladl řady a jen chvílemi se zastavoval, aby pobrousil.

— — — — —

Slunce stoupalo na své denní dráze rychle vzhůru.

Již překročilo vršky, z nichž vysílalo až dosud pouze odlesky a pozdravy své krásné hlavy a plulo na volném nebi, zabírajíc oku smrtelníka, aby se na ně pozorně a otevřeně podívalo. Oslňovalo svou září a vhnělo každému smělci slzy do očí.

Obloha byla tak modrá, že to nikdo nevyličí. Překrásná báň byla jediným mořem bez vlnky a bez chmury.

Ani větřík nezavál, aby rozčeřil metlice a lechu, ani s obilím si nepohrál.

Sekáči už si utírali pot a táhlo teprve na šestou, sotva to asi do svačiny vydržel!

Děvčata jim přinesla snidání. — Obě byla jako to vyspalé slunéčko, radost se podívat na ochmýřené lice a čisté, jasné oči.

Helenka měla červený šáteček, jímž si zacláněla čelo, Eva byla prostovlasá a jak se ke kávě sehnula, přepadly jí bohaté vlasy do čela.

Odhodila je prudkým trhnutím hlavy a při tom se podívala na Emila. —

Musela se na něho podívat, — protože stál právě naproti a otíral kosu hrstí trávy, v níž byly pokosené pomněnky.

"Tak pojďte snídat," zavolala Hela, "pokád' je to teplý! Strejčků Burijanů, povídám!"

Burian byl trochu přihluchlý a museli na něho zakývat, aby šel.

Eva nalávala do velikých káfků a podávala veliké krajice chleba.

"Chcete skývu, či sirotka?" — ptala se Kopáčka, který první sedal na mez a povídal ke své omluvě: "Pokád' neposnídám, hejbe se mi červ. Je mi darebně vod žaludka. Jak se napiji teplýho, je to hnedka pryč!"

"Tak honem," pobízela Eva a rychle mu nalila, "a tulec je eště náká kořalička! Tatínek i posílá tím starejm!"

Při tom vyndala placatou lahvíčku a podala Kopáčkovi.

Muži zasedli do kruhu — Emil si hodil kabát a lehl na něj.

Boleš se usadil jako Turčín a lámal si do kávy chléb.

Helenka si také sedla a rokovala s nimi, jak jim jde práce a o tom letošním skvělém počasí a o mamince, že stůně a dělala při tom velmi starostlivý obličej.

"Je to vod tý doby," povídal Boleš, "co přišel ten cizí člověk a říkal, že je až z Turecka. Dybych věřil na ouřek jako naše babička, tak bych řek, že mamince něco udělal."

"E — nechte bejt," rozvážně povídal Kopáček, "něco na tom je! Já sem jednou přišel vo jitřní do kostela a tam mě taky někdo přehlíd. Bylo to just u kropenky — loup na mě takovým černým vokem a byl sem hotovej. Musel sem z kostela na luft, vrh sem a nebylo se mnou nic!"

"I dite Kopáčku, to je pověra," povídal Hela, sama nějak nepříjemně dotknuta, "a ty, Boleši, nevěř taky všemu! To sou samý povídačky!"

"No, vy mladý tomu nevěříte," rozčiloval se Kopáček, "ale něco na tom je! Za starších časů se s tím děly věci! Vite, Burijane, že je to pravda?"

"Jak?" ptal se Burian a zvedl hlavu od jídla. Byl v něm celý ponořen a vypadal při tom spěchání přímo směšně.

"I povídáme vo tím uhranutí. — Ze vo tím taky hodně vite?"

"Jak?" ptal se znovu strejda, nedoslechnuv.

"Ale, že je možný uhranout a udělat!" křičel Kopáček již netrpičlivě.

"Jo — jako ouřekem? No, jak pak by ne! Nu jemine, to si my-

slím! To moje matka!"

Helenka to trpělivě poslouchala, ač tyto historky slyšela při každé Kopáčkově i Burianově besedě a při každé práci, kterou u nich konali.

Eva si trhala opodál kopretiny a Emil s Bolešem si potichu něco povíдали.

Starí lidé jsou někdy nepříjemní; povídati věci, které jsme už mnohokrát slyšeli, berou to od Adama a nemohou ukončit.

Všichni už byli po snídani, jenom Burian stále ještě vypravoval a zapomínal jisti.

Boleš si lehl naznak a díval se přivřenýma očima do modrojasného nebe.

Emil si zapálil cigaretu, ale brzy ji uhasil a povídal všem, že je třeba, aby pokračovali, že do toho ležení nic není a za chvíli že bude po rose.

Zatím, co se všichni sbírali, měl už kosu v rukou a šel zvolna ke druhé straně, kde byla louka trochu kopečkovitá a také nejobtížnější sečení.

Eva tam trhala voňavý jetýlek a žluté "janoví" do své kytice.

Snad bezděčně se tam opodál setkali a znovu byli nuceni na sebe se podívat.

"Tak jak ses měla u trampů?" zeptal se, jako by nic a trochu se pozastavil.

"Já sem nikde nebyla," povíдалa Eva z ostra a sklopila oči do kytice, pohrávajíce si drobnými lístky pantoflíčků, "víš přeci, že se naše maminka rozstónala! — Nemohla sem nikam íť."

"A to tě mrzelo? Vid'? Istě pan inženýr toužebně čekal a což teprvá ten brejlovec!"

"Čekali mě, dyž sem slíbila," — pokrčila rameny a měla malá ústa stočena koutky dolů, "ale to neškodí! Já myslím, že mu to bylo jedno tak jako mě!"

"To asi sotva," usmál se, "pochybuji, že ti to bylo tak jedno! — Seš po těch pánech celá posedlá, jen za nima!"

Eva byla jako když ji zapáli. Už se nemohla přemoci a vybuchla hněvivou lítostí: "Proč mě pořádě tejráš! Ty — ty — proti-vo, ty — kdo ti řek, že sem po-

nich jak — po — sedlá — dyť to nevíš — mě na nich nic nezáleží — já —"

Zpod sklopených víček se jí vyřítily slzy a utíkaly jí po sametových líčkách.

"Dyť to vidím," řekl drsně a tvářil se urputně, "jak přídou, ste u vás všící jako poplitený a dyž s tebou tancujou, tak je vaše maminka celá naradovaná!"

"A to nejní pravda, abys to věděl," zvolala Eva rozčileně, "to nejní pravda! Naši by chtěli, abych si vzala sedláka, ne nákýho úředníka z města, víš? Ale naši nejsou takový mrzouti jako ty a dyž přídě host, každého rádí vidějí! A proč ty mi pořád vyčítáš a co proti mně máš — Emile — dyť já —", Eva propukla v pláč.

Snad by se byla zase tak ostře hádala, jako obvyčejně, ale maminčina nemoc Evu skličila a odňala jí hodně bojovného zápalu.

Měla o maminku strach a potřebovala s někým vážně a moudře promluvit.

Posledek jejich slov zněl skoro krotce a vzhled její byl přímo žalostný!

V důsledku toho Emil se také změnil.

Nespouštěje oči z její hezké, v té proměně ještě hezčí tvářičky, povídal vroucně: "Co bych proti tobě měl, Evo? Až do nedávna nic, však víš, ale mrzí mě na tebe, že se chytáš tich z města a že se jen baviš a směješ — a — bojím se vo tebe! Ať seš sebe hezčí a — abych tak řek — vzdělanější — no, nech. máš študovanýho tatínka a to je na vás všech znát — tak seš přeci selská a ti měšťáci to nemyslejí s tebou dovopravdy! Bojím se, aby tě někerej nezmámil a nezklamal!"

Při těch slovech Emil uškubl hrstku trávy, znovu otíral kosu a přitahoval si řemen s rúžkem, v němž měl namočený brousek.

"Co si myslíš, Emile," řekla Eva ku podivu mírně, "že sem taková? Že bych některýmu sedla na vějíčku? To mi křivdíš, Emile, a je mi to vod tebe líto!"

"Ale ne, Evo, rozuměj mi přecí! To já tak nemyslím, že bys některýmu nalítla, že by ses mu nace-

dala, to já vím, že ne, ale dybys mu zvykla, dybys mu votevřela srdce a pak poznala — měla bys bolest a toho se bojím! — Ale, vy ste holky takový — co je blízko a upřímný, to nevidíte — co vás sužuje a trápí, po tom toužíte!"

Radost, která po těch Emilových slovech Evu pronikla, byla příliš zjevná a viditelná, a nedala se utlumit. Vyšlehla ji z očí a vyhlila se ruměncem z jejího výstřihu! Zaplavila ji tvářičky i čelo!

A zmátla Evu!

Byla by ještě něco odpovíděla, neměla však v tu chvíli slova a Hela již se sbírala. Již měla v tašce skleničky a hrnky a zavolala na ni.

"Povídám, Evo! Pojd', pojd', máme plný necky prádla! Čeká na nás a chvilu utíkají!"

Eva sebou trhla, pohlédla jaksi vmluvně na Emila a běžela po louce.

Nesla v náručí kopretiny a vypadala jako zosobnění božítelové přírody.

Emil se za ní zamyšleně díval a měl ve tváři snivý úsměv. —

Děvčata potkala dědu Jalovcového.

Stařík špatně spával a od časných hodin dránil po stavení.

Byl tak nějak zdětinštělý, že zapomněl i na to, proti čemu každý hospodář zásadně brojí.

Zapaloval svoji fajku, kde to na něj přišlo, třebas i pod kolníkem a zlobil se, že mu to nepřeji.

O práci mnoho nestál, byl ostatně vetchý a neschopný opravdové práce, do všeho však se pletl — vydávaje se stále za mladého a docela zdatného člověka.

I s děvčaty se zastavil.

Lačně si je prohlížel a bezzubými ústy se rozkošnický usmíval. — "Járku, ešli mají ještě kosu. Byl bych im šel pomoc, ale vzali všechny kosy, nic mi nide nenechali.

Járku, u nás je nejčky — tolec — takový hospodářství. Já míval všecko. Kosu a hrabici a roubíky, všecko pěkně pohromadě, ale naši kluci — všecko mi pobrali a rozhrabali. Já povídám, že to tak nepude. Já v tom — tulec — muším něco udělat. Dyt' já s nima tak bejt nemůžu."

"Budete se ženit, dědoušku?" — ptala se Hela šibalsky a Eva potají ve smichu zakvíkla.

"Slyšelas něco, holka?" ptal se děda a oči mu zajiskřily. Měl je ve scvrklých víčkách a ve změti vlhkých, bílých řas jako jiskřičky. A jen píchaly. Eva si bezděčně přitáhla límeček svých šatů.

"No," přikývla Hela, "povídají, že ste se na Jalovcovy rozhněval a že se chcete ještě voženit."

"A divíš se mi?" ptal se děda zpola potěšeně a zpola uraženě. — "Dyt' já taklec nemám žádnéj pořádek. Žádnej si mě nevšíma a mladá má radši čuňata než mě. — Kluci dou po svém a hospodář — e — nemůžu se na to koukat. A ta vdova z Měřina —"

"Zase v Měřině máte nákou?" smála se Eva, "dyt' povídali, že je —"

"I tu už sem nechal! Je pro mě stará. Ale v Měřině ta Kolářka — má chalupu jako festuňk — přivením se k ní — já to tady nepotřebuju!"

"Jakej vy ste frajer, dědoušku!" — smála se děvčata, — "tak vy chcete jen mladou?"

"No — mladou, mladou," durdil se děda, ale pouze na oko, "ne, že bych i chcel z nákyho hříšnýho nápadu, ale mladá mi lepší poslouží a dá si říct."

"A nebojíte se, dědoušku, — že vám bude chodit za inejma," ptala se Hela, "že se i nebudete líbit?"

Nešťastná slova! — Jimi píchla Helenka do živého. Děda se napřimil a přímo zčervenal.

"A co bych se i nelíbil?" rozkřikl se a prsa vypjal. "To sou ještě horší a liběji se ženskejma. A já sem bejval — holečku — chasník jak panna! Na mě braly holky z celého vůkolí a tancovat neuměl v celým kraji žádnéj tak, jako Cyril Jalovců — to sem byl jako já! No a nejčky — dyt' ještě nejsem tak starej — to nejní pro muskýho žádnéj věk. Já ještě dokážu, co málokerej mladej. Eště bych tancoval celou noc a míloval — a — E — co pak naši kluci, ti sou jako nuly — nide nic!"

"Tak vidíte, dědoušku, a mě ste eště neprovedl!" zachichtala se Eva. "Ani vo máji, ani vo pouti."

"Dyby ti to bylo recht — třebas bych ti koupil taky srdce," — šklebil se děda a bezzubě dásně ukazoval. Měl už takové zvadlé, promodralé rty a jak stále držel dýmku, tak mu na rtu narostl mozol. —

Eva se až otrásla a Helenka se chvatně loučila.

"Voni by vám zdejší kluci natloukli, dědoušku, dybyste im lez do zeli — i vaši kluci by měli na vás zlost!"

"Jen ešli bych se dal!" volal děda za nimi a zálibně se díval, jak jim sukně v kroku odletují a jak jim to sluší.

Děvčata se chvilku smála a pak si povídala, že je to starý děda a že je to snad hřích, dělati si z něho smich.

"Jalovcovi se za to stydění," — dodala Hela, "ale naše maminka říká, že stáří je samo sebou jako nemoc a že u každého vyvrcholí v něčem iným. Naše babička ta zase je takovej mrzout a chce pořáde všecky napravovat a vopravovat."

Při té řeči sestoupily s vršku do úvozu a jak zahnulý hlubokou cestou, zastavila se Eva a ohlédla se po mezi na vymetalé žito.

"Nědo tam sedí na trávě a tak mi přišel jak Dušek," povídala.

"Istě?" pozastavila se Helenka, "poznalas ho? Byl to von?"

"To já nevím. Přišel mi tak. — Chceš-li, vrátíme se kousiček."

"A — splašily bychme ho. Třebas přide sám nebo aspoň blíž."

Hela byla všecka znepokojena. Šla volněji, zapomínala na to namočené prádlo a stále se ohlížela.

"Řekni mi, co je to za člověka?" — povídala Eva a také se ohlížela. "Proč vlastně utek a co si vo ňom naše maminka myslí? — Zřejmě se ho léká a —"

"Snad je podobnej mýmu tatínkovi," pravila Hela zamyšleně, — "snad mamince tak připadá. — A mně — ačkoliv se na tatínka nepamatuju, snad taky."

"Evo", povídala skoro šeptem, "já za to nemůžu a je to istě nesmysl, ale nevím, co to je. Vod první chvíle mě k němu něco táhne a jak si na něj vzpomenu — bolí mě srdce. A je to tak divný. Ni-

kdá mi to tak nepřipadalo a nikdá sem na takový myšlenky nepřicházela, až teď. Za tatínka sem se modlivala, litovala sem ho — ale k srdci mi to nechodilo. — Ted' si ale musím často myslet, jak se mýmu tatínkovi asiť v tej cizině zle umíralo, jak asi zemřel a co trpěl. A pro lítost si při tom nemůžu ani vydechnout."

"Nemáš to tak rozbírat," minila Eva, "to už je dávno a na věčnosti to má vynahraděný. — Istě hlavně vojáci tam dostali palmu slávy. Pan farář to povídal — no a ten to študuje."

"Taky si to tak říkám, ale nemůžu se upokojit. I v noci se mi vo tom zdá a musím si myslet na Duška a je mi ho náěk hrozně líto. Byla bych ráda, dyby to byl von a dyby přišel. Dyby nám vysvětlil, kdo je a proč maminku nastrašil. Šla bych sama k němu a vyptala bych se ho."

"Radši si s ním nic nezačíněj," napomenula ji Eva, "mně se zdá, že je to náěk dobrodruh a že by nám vod něj nevzešlo nic dobrýho." —

Hela mlčela a hleděla do kamenité cesty. Však již byly za humny a naposled se ohlédla.

Slunce stoupalo již nad vrcholky zahradních stromů a plulo na své denní pouti vzhůru.

Všecko na mezích i louce — lecha i modré zvonečky, pilo jeho nádheru. — Rosné krůpěje se trátily a kamení oschlo.

Skřívani závodili ve svém zpívání. Bylo velmi krásně.

Eva se stavěla ku prádlu. Uvážala si kolem boků plátěnou zástěru, aby se nepromočila a na hlavu si zavázala červený, kvítkovaný šáteček.

Necky stály v dlážděné siní a z prádla se mírně kouřilo. Bylo od večera zapařeno a ještě nevystydlo. —

Maminka měla v domácnosti plno práce, ale konala ji jaksi roztržitě a stále měla ty ulekané, postrašené oči, které bezděky dojí-maly. —

Tatínek česal koně a přecházel po stavení — babička šla z kostela a povíдалa děvčatům, že je den pro jejich prádlo jako vybrán

a že jim to náramně uschne. Už jenom, aby to mohly pověsit a nabízela se Evě, že ji pomůže.

"Já nechci, babičko," bránilo se děvče, "Pán Bůh chraň!" A měla strach, aby se babička nechtěla do prádla pustit.

Znala už, jak to s tou babiččinou prací vždy dopadne. Stařenka ji chtěla stále opravovat, chtěla, aby to dělala podle jejího návodu, celá se ulila, pravidelně stříkala Evě až na hlavu a do pantofli a konečně lamentovala, že má smutné stáří, když musí prát jako mladá a stěžovala si na to sousedkám u pumpy.

Stařeny jsou právě takovými pracanty jako malé holčičky.

"Jen dite za husama, babičko," pravila Eva horlivě, "já si to sama vyperu. Jen dite na zahradu a modlite se radši, my si to uděláme."

Stařenka poslechla — pod kůží byla ráda — co by si počala u necek! Zdá bolejí a ruce bolejí — nelze v noci pro lámání ani spát, a ta selská prostěradla a cichy, to není k vyždímání!

Navenek však se mračila, batolila se za husami a potichu hubovala: —

"Ach, můj Bože — to mám stáří! Všady už překážím — jen za husama mě posílají. Práci mi z rukou tahají — nic im recht neudělám! Jo — jo — ach, Panenko neská — se starou bábou do starýho železí."

Helenka potkala tatínka pod košníkem a povíдалa mu zpola šeptem:

"Tati — tak se nám zdálo, že za žitem v ouvoze seděl Dušek. Eva ho poznala. Doví — bojí-li se it k nám naíst — nebo co je mu."

Žalman se pozastavil a čelo mu zrůžovělo. Byl-li vzrušen, vyzval mu na něm vždy takový tmavý trojúhelník.

"Co je to za chlapa a co tu vlastně chce? Pudu se podívat a dám ho četníkama zjistit. Vypadá dočista nebezpečně — budeť to asi náěk podvodník, nebo vyzvědač. Ted' sou zlý časy a na takový lidi má bejt pozor!"

Hela se zalekla a pohlédla na tce úzkostlivýma očima.

"Já myslím, že už tam nebude,"

povíдалa kvapně, "jak nás uviděl, táh se zpátky a šel asiť k lesu. — Tatínku, nech ho bejt — je to náěk chudák — je to velikej chudák a je mi ho líto."

Nemohla zato, že má v očích slzy.

Žalman je uviděl a tajně se zachvěl. —

(Pokračování.)

Je pozdě. Synek se chlubí: "Tati, já mám k tvým zítřejším narozeninám velmi pěkný dárek." — Otec: "Víš hochu, největší radost mi uděláš, když mi slibiš, že budeš hodný a budeš se pilně učit." — Synek: "No, tati, tos měl říci dříve, ted' už je pozdě, já mám dárek už koupený."

Opatrný turista. Do malého pensionu přijede pán s velkým kufrem. "Nepotřebujete prášek proti hmyzu?" ptá se hostinského. — "Nepotřebujeme," odsekne hostinský podrážděně. "Dobře," dí cizinec a odkládá kufr, "tož si tu u vás najmu na měsíc pokoj!"

Dobrý host. Host: "Páne hostinský, vyhod'te toho chlapa, co tam v koutě chrápe." Hostinský: "Promiňte, pane, to neudělám. Vždyť je to můj nejlepší host, on pokaždé, když se probudí, platí nanovo."

Zná ho. Návštěva: "Ale to je opravdu rozkošné, jak nevinný pohled má ten váš chlapeček." Matka: "Pojď sem Otíku! Co pak jsi zase kde provedl?"

Nedohodli se. "Když po tobě hodil ten sousedův kluk kamenem," poučuje maminka svého synáčka, "měl jsi mne hned zavolat." Malý Ferdáček: "Ale, co tě napadá, maminko, ty neumíš trefovat."

Mezi dětmi. "Heé, můj tatínek je o hlavu větší, nežli tvůj!" — "To je toho, můj je zase o celé břicho flustší než tvůj!"

Není mu jasno. Soudce: "Nežádám ted' vysvětlení, proč jste měl v pokladně deficit, ale ptám se, proč jste pokladnu opustil, když se na to přišlo?" Obžalovaný: "Kdybych ji nebyl opustil, byl by deficit ještě větší."

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

V.

Čas plynul jako voda, jak se často venkované vyjadřují a je tomu ve skutečnosti tak; jako ubíhají vlnky vody na řekách, podobně ubíhá i čas. Voda, která uplynula, nevrací se více a též uplynulý čas jest navždy ztracen, nevrátí se zpět a co se v době uplynulé stalo, nelze nijak změnit, necht' to dobré či zlé.

Podobně tomu bylo též v Libánkách. Události v době minulé obyvatelům Libánek zevšedněly, nemluvílo se již tak mnoho o tom, ano i libánské klepny přestaly Boženku převozníkovu nepříznivě posuzovati, naopak mnohá z nich ji počala chváliti, že jest hodná a přijde-li k ní někdo s nějakou žádostí, hledí každému pomoci a mezi tyto se vřadila též Klofarka; — chválila mladou paní statkářku kde se ji to dalo a kde mohla.

Když ji jednou Šimanová připomněla, jak Boženku často pomlouvala, zařikala se, že nikdy ani slova nepěkného o Božence nemluvívala a tu zvolala:

„Nikdo mi nesmí říci, že bych byla kdy o paní statkářce nějak nepěkně mluvila, — měla jsem ji vždy ráda, byla to nejhodnější dívka z celého kraje, žádná druhá tu není taková. Jak bych byla mohla o ní nějak neslušně mluvit, když jsem ji dávala často za příklad mé Rose? — Říkávala jsem vždy k ní, děvče, vem si příklad z té převozníkovy Boženky, jak jest hodná a všichni lidé ji mají rádi. To vám, mé drahé, snad také napadne, že bych nemohla uváděti své vlastní dceři za příklad osobu, kterou bych neuznávala za hodnou!“ —

Kmotry se jenom usmívaly a pokyvovaly hlavami, že tomu tak jest, žádná se neosmělila odporovati. —

„Povídám,“ pokračovala Klofarka. „Tahle starostova Eva byla s tou převozníkovou jedna ruka, ale spanilostí, ani hodností a chytrostí se ji rovnati nemůže a také to nikam nepřivede. Pozorovala jsem o svatbě slečny Emily, jak se ta starostova lepila na mladé pány, bylo jí to však marné, jak můžete samy pozorovati, ani jeden se zde ještě neukázal. A co konečně by tací pánové s takovým selským kopytem dělali, nu ne? — Ti hledí, aby dostali něco vznešenějšího a ne takovou selskou Evu.“ —

„Evička jest hodné děvče, mám ji ráda,“ osmělila se Šimanová odporovati, ač věděla, že Klofarku proti sobě nasadí. Tato se ohlédla na Šimanovou a zvolala, jsouc opravdu nakvašena:

„Ovšem, ovšem, Evička jest hodná, ale jenom pro vás, Šimanová, když vám dá vždy něco za donesené klepy, vy ji chválit musíte, abyste zase po druhé něco dostala, až donesete nějaký vyľhaný klep.“

„Klofarko, kdo více klevetí, já, anebo vy?“ rozkřikla se nyní Šimanová. „Mně se opovázíte podezířivati, že donáším klepy a sama jste klepna prvního řádu jaké není v celém kraji, mohu vám to dokázat, vím o mnohém, co jste kde namluvila a lidí pošpinila.“

„I jděte mi, kdopak by se tu s vámi přel?“ odsekla Klofarka a odcházela hubujíc na celé kolo a několikrát se ještě hněvivě na Šimanovou ohlédla, sršíc hněvem a nenávistí, neboť to byla jediná že-

na, která se jí nebála říci pravdu přímo, a to Klofarka těžce nesla.

U Silů čekali Ferdu. Byly zde již prázdniny a tyto prázdniny měl Ferda ztráviti zase doma. Nejvíce se těšila na příchod jeho Evička, měla z toho radost, že zůstane hoch nyní celé dva měsíce doma, zase ho bude mít na dohledu a s ním se může pobaviti.

Sila jel zase pro něho do města a Evička připravovala pro hochu podkrovní světničku. Před večerem přijeli domů; Ferda seskočil s vozu a vrhl se Silové do náruče, libaje je radostně nazýval ji svou dobrou matinkou. Když se vyvinul Silové z objetí, ohlížel se po Evičce, stála blízko a láskyplně se na hochu usmívala, majíc oči uslzené.

„Evičko!“ vzkřikl Ferda a již objímal dívku a několikrát ji políbil, což ji přivedlo do rozpaků.

„Ale ty jsi divoch!“ ulehčila si dívka, když ji hoch uvolnil. „A jak jsi vyrostl, již jsi tak veliký jako já.“

„A to budu ještě větší!“ zvolal Ferda vesele. — „Nyní jsem zase doma, zase budu moci s vámi pracovati, o, to bude krásné, a vy, Evičko, musíte býti stále při mně, neboť tu se mi vždy nejlépe pracuje, když vás mám nablízku a jsem také nejspokojenější.“

Silová vyzvala hochu, aby šel nyní do světnice, tam že si mohou teprve vše povědět. — Ferda se ohlédl ještě po čeledi a spatřiv známé tváře, hned se k nim hlásil a s nimi se vítal. Když přišel pak do světnice, přinášela Silová již na stůl pro něho a pro Silu oběd. Evička si prohlížela se zalíbením statného hochu, který opravdu již vyrostl, až to bylo divné. Ferda se ohlédl na dívku a vida, že hledí na něho, usmál se a zvolal:

„Pojďte sem, Evičko, zde mám své vysvědčení ze školy, prohlédněte si je, abyste věděla, že jsem byl opravdu pilným žákem!“

Evička přijala od něho vysvědčení a jala se je pozorně prohlížeti a tu shledala, že toto vysvědčení jest nejlepší, z čehož měla upřímnou radost. Později vypravoval Ferda o všem, co se učili a jak

byli někteří žáci nechápavými, on ale vše lehce chápal a učitelé ho měli rádi.

Když jej Evička uvedla do pokojíka, který pro něho připravila, byl hoch překvapen, chopil se ruky divčiny a zvolal:

"Evičko, vy jste moc hodná, — nevím, budu-li se vám moci někdy za vše odměnit? — Ale odměním se vám! Až vychodím školu, zůstanu zde u vás a povedu vám hospodářství, tatinek zestárne, — bude potřebovat odpočinku a tu jej zastanu. Uvidíte, jak vzorně všecko povedu, vy budete jen dohlížeti a jistě budete spokojena."

Nyní se hoch náhle zarazil, pohled jeho utkvěl na dívce s jakousi obavou, až to bylo i Evičce nápadné a tážala se:

"Proč jsi se tak podivně na mne zahleděl, Ferdoušku?"

"Evičko, mluvil jsem o tom, jak vám povedu hospodářství, nepamyslí jsem na to, že se snad do té doby provdáte; věřte mi, to bych sem již ani nešel, kdybyste se provdala, nenáviděl bych toho muže, kterého byste sem přivedla, odešel bych někam daleko a nikdy byste mne již nespátřila, ostatně byste o mne také ani nestála, — měla byste svého muže."

"Ty si tedy nepřejáš, abych se provdala?" tážala se Evička usmívajíc se. "Hled', jak se všechny dívky vdávají a mně jest již také devatenácte let, a když děvče překročí několik přes dvacet, jest pomíjeno."

"Hm, já vím, že se provdáte, — pak sem ale již chodití nebudu, co bych zde dělal, váš muž by mne tu také netrpěl a já bych ho nemohl mít nikdy rád, ano nenáviděl bych ho více než největšího nepřítele."

"Nuž, nyní se ještě neprovádám, pro tu dobu můžeš býti bez obavy."

"A později se provdáte?" tážal se Ferda, upíraje na dívku pohled plný obav. "Nuž, ovšem, že se provdáte a já ztratím vás a spolu také domov."

"To ani já ještě nevím, zdali se někdy provdám," děla Evička. — "To jest ještě v budoucnosti a do té nikdo nevidí. Nyní se však ulož

na lože zase jednou po dlouhé době doma, snad se ti tu bude dobře spáti."

"O, zajisté, Evičko, vědomí, že vy jste mi vše k mému pohodlí upravila, bude mi velice příjemné, jako ukolébavka."

"Ty jsi lichotilek," zasmála se dívka, přála mu dobré noci a odešla, obírajíc se v duchu tímto hochem, který jí byl tak milý, jako by to byl její vlastní bratr.

Ferda dlouho ještě stál u okna a hleděl do tmavé noci — bylo mu v tomto domě tak milo, jako by to byl jeho opravdový domov, avšak myšlenka, že se Evička někdy provdá, naplňovala duši jeho bolem, takže mu bylo až do pláče a tu si pravil v duchu:

"Jsem osamocen, rodičů nemám — tento dům jest mi stále ještě domovem, ale až se Evička provdá, ztratím i tento domov, nebudu mít místo, kde bych mohl na několik dnů klidně prodlet."

Druhého dne šel hned ku práci jako činil před rokem, pracoval úsilovně, jako by to bylo vše jeho; teprve až v neděli si dopřál více volnosti a navštívil s Jirkou kovářovic všechna místa, kudy dříve chodívali a kde rádi prodlévali, — navštívili převozníkovy a pak také šli k Samotářům podívat se na Boženku. Tato oba hochy srdečně uvítala a pohostila; choť její byl též přítomen a vyptával se Ferdy, jak se mu škola líbí a co se učí? Když k večeru oba hoši odcházeli, zval je Samotář, aby zase brzy přišli.

Ve žních pomáhal Ferda ženám, byl vždy prvním a neúnavným, až jej sám hospodář napomínal, aby se také šetřil, ale on se tomu jenom zasmál a pracoval stejně dále.

Dni mýjely a tím se také blížily prázdniny ke konci. Ferda se vždy až zalekl, když si připamatoval, že prázdniny brzy uběhnou, a tu si vždy pravil, že pak bude musit býti celý dlouhý rok v městě, odloučen od těchto míst a hlavně jej znepokojovala myšlenka na Evičku, která se snad v budoucnu provdá a tím mu uzavře tento dům, nebude mít více domova!

Na konec žni byla uspořádána

v Libánkách dožínková slavnost. Vesniční hoši, kteří měli koně, — vyjeli na koních, a dívky na dvou ověčených vozech s hudbou. — Ferda, ač byl ještě mlád, jel také na koni a Evička se též této dožínkové slavnosti účastnila.

Vyjelo se od horní hospody, — projeli celou vesnici za zvuků hudby a za zpěvu mládeže, načež se vrátili zase k hospodě. Hudebníci šli do zahrady a dívky za nimi. — Hoši odjeli s koňmi domů a pak šli také do zahrady. Ferda jel také domů, ale doma nezůstal, chtěl viděti, zdali tam bude nějaký zvláštní ctitel Eviččin?

Vstoupil do zahrady, vyhledal si místo v pozadí, kde jej nikdo neviděl, ale sám mohl vše přehlédnouti. Viděl Evičku a kol ní stálo vždy několik hochů domácích a též cizích, které Ferda neznal. — Když tak hleděl na tuto dívku, bylo mu hrozně bolno u srdce a proti ctitelům jejím pociťoval veliký hněv. V tomto svém úkrytu zůstal až do večera, Jirka k němu několikrát přistoupil, vyzýval jej, aby šel s ním prohlédnouti si celou zahradu, Ferda však nechtěl své místo opustiti, nechtěl se Evičce ukázati; vymlouval se na bolení hlavy.

Evička se divila, proč Ferda nepřišel do zahrady, ohlížela se po něm, ale nespátřila ho. Měla tam dosti ctitelů, kteří se o ni zajímali, ji však nezajímal žádný z nich, a tu si v duchu umiňovala, zůstatí svobodnou tak dlouho, dokud nenalezne muže, k němuž by pociťovala opravdovou a vroucí lásku. —

V nastávajícím soumraku vytratil se Ferda ze zahrady, ale domů nešel, bylo mu tak divně u srdce, chvílemi až do pláče, nechtěl se s nikým setkatí, toužil po samotě a tu zaměřil k řece — tam se usadil na veliký kámen a zahleděl se do plynoucí vody.

Znovu se mu jevila před jeho duševním zrakem Evička, jak ji v zahradě viděl s jejími ctiteli, a tu se mu to zdálo býti nemožností, aby se neprovdala, když má tolik nápadníků, — jistě si některého z nich vybere a provdá se za něho bez ohledu na chudého sirotka. —

který jejím provdáním ztratí domov. —

Při této myšlence vstoupily mu slzy do očí a tiše zaplakal.

Již se úplně setmělo, Ferda toho však nepozoroval, oddával se svému bolu a úvahám o své opuštěnosti. Z tohoto zadumání byl vyrušen náhlým zablesknutím, pozdvihl hlavu a tu teprve si povšiml, že nastala již úplná tma a tam nad obzorem černaly se těžké mraky, z nichž se často zablesklo.

Zdvihl se, zůstal však státi na břehu řeky a zahleděl se do černé vody, v níž se zrcadlily hvězdy. Tu si vzpomněl, že četl kdysi povídku o jakémsi jezeře, v jehož hlubinách měly vodní víly svůj nádherný zámek, v němž bydlely. Popis onoho zámku byl velice pěkný. Ferda toužil tehdy přijíti též do toho zámku v jezerních hlubinách.

Nyní si zase vše živě připamatoval a tu mu napadlo, že by tam v hlubinách této řeky bylo velmi mílo, klid a vše, co jej nyní trápí, že by pominulo. V té chvíli mu bylo tak, jako by jej ta černá voda lákala a zvala — zachvěl se a tiše si pravil:

"Ne, tam nepůjdu, to jest vše jenom klam, tam by mne stihla jenom smrt, ano smrt utopením, a toho si nemohu přece přát."

Opět se ostře zablesklo a za chvíli slyšel již jakési temné hučení, bylo to vzdálené hřmění. — Odvrátil se od řeky a bral se volným krokem zpět ke vsi. Bouře se rychle blížila a když přišel na náves, hřmělo již dosti silně a blesky ozařovaly celou vesnici.

Tam v hospodě muzika ještě hrála, tam toho ani nikdo nepozoroval, že se blíží bouře. Ferda přikročil k otevřenému oknu, které bylo jenom nedbale záclonou zastřeno a pátral, zdali se tam Evička také nalézá? Viděl tam řadu dívek stojících právě proti oknu, ale mezi těmi Evičku neviděl, — domníval se, že sedí u některého stolu se svými citeli a příjemně se s nimi baví.

Odvrátil se s povzdechem od okna a volným krokem se bral ke statku Silovu, kde byla okna ještě jasně osvětlena. Zastavil se a za-

hleděl k domu, kde byl přijat jako opuštěný sirotek a vychováván — kde byl až do tohoto dne také jeho domov; nyní však mu připadalo vše jako změněné, jako by tento dům nebyl již jeho domovem, jako by tam byl trpěn z milosti. —

Bolný vzdech vydral se mu z prsou a slzy mu vstoupily opět do očí. Prudký záblesk a silné zahřmění vzbudilo jej z jeho bolného zadumání, vykročil nyní rychleji kupředu. Právě když vstoupil do dvora, slyšel Silovou řkoucí: —

"Kde je ten hoch? — Taková bouře se žene a on domů nejde."

A tu se ozval Eviččin jemný hlásek, pravila:

"Také jest mi to divné, v zahradě jsem ho neviděla a k večeri také nepřišel — s Jirkou nebyl, — ten chodil v zahradě."

"Ona jest doma!" zájásal Ferda v duchu a vstoupil chvatně do domu a do světnice. Všichni přítomní se na něho ohlédlí a Silová zvolala zpola káravě s ulehčením: "Ale, hochu, kde jsi byl? — Tak hrozná bouře se žene a ty domů nejdeš, pomyslíš jsi, že budeme mít o tebe starost?"

"Nehněvejte se, matinko, zapomněl jsem se trochu," usmířoval Ferda svou pěstounku. "Šel jsem k večeru k řece, usedl jsem tam na kámen a nepozoroval jsem ani, že se již setmělo, až mne blesky upamatovaly, že vlastně doma nejsem."

"U řeky? — A co jsi tam vlastně dělal?" dotazovala se Silová dále.

"Co bych tam mohl dělati?" usmál se Ferda. "Šel jsem z dlouhé chvíle, bylo mi tam v samotě nejvolněji."

"Proč jsi nepřišel také do zahrady, když jsi měl dlouhou chvíli?" tázala se Evička. "Jirka tam byl také, mohl jsi tam též býti."

"Byl jsem tam, Evičko, až do večera a pak teprve jsem šel k řece."

Evička se na něho pátravě zahleděla, bylo jí to divné, že vyhledává samotu, ale více se nedotozovala. V té chvíli se vrátil také otec z hospody a vstoupiv do

světnice, pravil:

"Zdá se mi, že ta bouře bude prudká, blesk stihá blesk a vždy přímo k zemi, takové bouře bývají nebezpečné."

"Dokud bouře nepřejde, nesmíme jíti na lože," upozorňovala Silová. "Za bouře se nemá spáti, — poněvadž v pádu, že by blesk zapálil, jsou všichni lidé nadobro popleteni a nikdo neví, co činiti."

Ferda pokročil k oknu v průčelí a díval se oknem na šlehající blesky. Evička šla k němu, pojala ho za ruku a odváděla jej od okna a pravila k němu, že za bouře nemá nikdo u okna státi, zvláště ne u okna v průčelí domu. Hoch na ni pohlédl s neobyčejnou vážností a pravil:

"Více by se mi nestalo, než že by mne blesk usmrtil a bylo by to konečně dosti dobře, umřít jednou musím, nezáleží tudíž na tom, — bude-li to dříve, či později."

"Hochu, nerouhej se!" napomínala Evička Ferdu. "Ty máš ještě málo příčin toužiti po smrti, — jsi mlád a jsi zdrav, proč bys chtěl umřít v tak mladém a krásném věku?"

Ferda se zahleděl smutně na dívku a pravil:

"Ovšem, dle vašeho názoru je tomu tak, vy však nevíte, co může duši takového sirotka tížiti; vy jste ještě nikdy nepomyslela, že nadejde pro mne jednou doba, kdy budu státi ve světě osamocen a bez domova, kdy nebudu mít nikoho, kdo by mne pozval pod střechu."

Evička byla těmito slovy hochovými překvapena, nenapadlo jí nikdy, že by mohl již v těchto letech na něco tak vážného mysliti, neboť to jsou léta plná bezstarostnosti a tento hoch si připouští již tak těžké myšlenky před nejistou budoucností. Uvedla jej k sedadlu a posadila se vedle něho, ale již nemluvíla.

Za tu dobu se bouře přihnala se vši zuřivostí. Blesky se křižovaly neustále, hřmění a hrozná údery ani neutuchaly, strhl se děsný víchř, až se stromy ohýbaly, což bylo dobře viděti při každém záblesku; spustil se též divoký déšť, že zakrátko podobal se celý dvůr jezeru.

"To jest hrozná bouře!" povzdychla Silová. "Takové bouře jsme již dávno neměli. Je-li někdo v této bouři venku, tomu buď Bůh milostiv! V městě lidé bouře tak příliš nepozorují jako my na venkově, zde se jeví bouře mnohem hroznější."

První bouře se přehnala, objevily se hvězdy, ale tam nad obzorem byly zase již jiné mraky, — blýskalo se a bylo slyšeti též již i hřmění. A netrvalo dlouho, přihnala se tato druhá bouře, nebyla však již tak zlá jako první. Přeběhla a již následovala třetí a tak se dělo až přes půlnoc. Po půlnoci se konečně obloha vyjasnila, takže bylo možno pomýšleti na spaní.

"Pojď, Ferdoušku, dovedu tě do tvé světničky!" vyzvala Evička Ferdu.

Hoch se poslušně zdvihl a šel s Evou do podkroví. Když vstoupili do pokojíku, který Ferda nyní obýval, obrátila se Evička k hochovi se slovy:

"Ferdoušku, co tě trápí, proč jsi dnes tak smuten?"

Hoch pohlédl na dívku a pravil:

"Ano, jsem smuten, viděl jsem dnes v zahradě, jak jste stále obstupována mladými muži a tu mi napadlo, že se snad již brzy provdáte a já nebudu mítí více domova. To mne tak rozlítostnilo, že jsem nemohl již déle v zahradě vydržeti, odešel jsem k řece, kde jsem byl až do bouřky."

"Ty se obáváš, že ztratíš domov až se provdám?" tázala se dívka.

"Ano, toho se lekám a pak ještě něco mne rozčiluje, je to myšlenka, že budete mítí někoho ráda a na mne již nevzpomenete."

Evička se zamyslela, — hleděla stále na hochu před ní stojícího a teprve po delší chvíli pravila, — když si vše uvědomila:

"Pro tuto dobu můžeš být bez obav, neprovdám se ještě, — ze všech těch mužů, které znám, nevyběru si žádného."

"A později?" tázal se Ferda, — hledě téměř úzkostlivě na dívku.

"Nemysli na pozdější dobu, — nelze nikomu předem něčeho tvrdit."

Hoch povzdychl zhluboka a odstoupil k oknu. Evička pokročila

k němu, položila mu ruku na rameno a pravila tiše:

"Bud' klidné a veselé mysl, — Ferdoušku, u nás budeš mítí vždy domov. — Nyní se však ulož ke spánku, jest již dlouho!"

"O, Evičko, vy nevíte, jak vás mám hrozně rád!" zvolal Ferda a objal dívku oběma rukama kolem šíje, vroucně ji políbil. Evička se zasmála, pohlédla ho po vlasech, zašeptla tiše "dobrou noc" a odešla, jsouc nějak podivně vzrušena — tato přítulnost hochova ji hluboce dojímala a tu si umiňovala, že se postará o to, aby měl zde vždy svůj domov, jako je tomu až do této doby.

Druhého dne bylo teprve viděti, jaké spousty noční bouře všude natropila. V zahradách byly stromy polámané, s jiných mnoho větví urvaných a skoro všechny střechy byly poškozeny a také v poli bylo mnoho školy způsobeno, — brambory byly namnoze vodou vyplaveny, kde se nalézaly na svahu, a v nížínách byly zaneseny vysoko zemí, až nebylo ani natě viděti. Vesničané šli ráno do poli podívat se, co tam voda způsobila a při pohledu na tu spoustu mnohemu vstoupily až slzy do očí.

Také hospodářství Silovo utrpělo mnohé škody na poli i na lukách, kde bylo množství nánosů, který musil být odstraněn. — O tuto práci se zajímal Ferda, pracoval pilně, ale přece nebyl v stavu vše do pořádku uvést za zbývající mu ještě dobu prázdnin a když se přiblížil den jeho odchodu, — pravil s politováním:

"O, jak jsem nerad, že nemohu tuto práci dokončit!"

"Bud' bez starosti, Ferdoušku, i přes to, že musíš odejít, bude to zase uspořádáno," těšila Evička hochu, hladíc jej po tváři.

Večer před Ferdovým odjezdem přišel Jirka rozloučit se s kamarádem a tu k němu pravil:

"Ferdo, ty nejsi již takovým, — jakým jsi býval — za celou dobu prázdnin jsme spolu ničeho neprovedli; od té doby, co jsi odešel, nemám žádného kamaráda, ti druzí kluci jsou příliš hloupi, s těmi se nedá nic provést, neumí mlčet, rádi se vždy pochlubí, když někdy

něco provedou."

Evička stála nablízku a slyšela Jirku, co mluvil, usmála se a pohrozivši veselému hochovi, pravila:

"Milý Jirko, Ferdoušek se nyní nesmí k ničemu takovému propůjčit; kdyby se na něho prozradilo, že provádí takové uličnictví, byl by ze školy vyhnán a představen si, jaká by to byla hanba!"

"Však ho také k ničemu nesvádim," odvětil Jirka.

Druhého dne časně ráno rozloučil se Ferda se všemi a odcházel ze světnice na dvůr, kde byl již povoz připraven. V předání se ještě ohlédl na Evičku, zahleděl se ji tak vážně do očí, až se nad tím pozastavila. Přikročila k němu a tázala se jej, zdali si něčeho přeje? —

"Nepřeji si ničeho, ale jest mi hrozně bolno u srdce," odvětil a vystoupil na dvůr, kde stála vesnická čeleď, čekající na něho. Ferda pokročil blíže a loučil se se všemi; sluzky až slzely, když loučily se s tímto hochem, jehož měly všechny rády.

Když vůz s Ferdou odjel, šla Evička do jeho pokojíka, usedla a tiše zaplakala. Nevěděla, proč pláče. Bylo ji však hrozně smutno, — musila se vyplakati, a tu si v duchu pravila, že kdyby ona rozhodovala, nenechala by jej ve škole, vzala by ho domů, měla by ho stále při sobě. Když se uklidnila a slzy osušila, jala se v pokojíku poklízeti, avšak při pohledu na Ferdovy šaty, které nosil při práci a které zde zanechal, vstoupily ji slzy zase do očí a znovu hochu litovala, že nemůže být doma.

(Pokračování.)

Těžká hádanka. "Co je u vás nového?" — "Hádej, kdo je v konkursu?" — "Polák?" — "Ne!" — "Gruen?" — "Ne!" — "Tak kdo?" — "Já sám!"

Víckrát nemohl. Pan rotmistr zařval na nováčka: "Vojíne Šejnovo, vy ucho vepřový, jak jste mohl pětkrát po sobě střelit mimo terč?" Nováček ustrašeně: "Hlásím, pane rotmistr, že jsem měl jen pět ran."

Balvan na srdci

Napsal V. Kronus.

VI.

Oldřich Kalina již dlouho stonal. Za tu dobu však nikdo z kolegů ho nenavštívil, až teprve dnes přišel se naň podívat Jožka Podboj, protože byl k tomu vyzván.

Byl to štíhlý hoch, mající plet' snědou jako cikán, vlasy černé jako havran, oči jiskrné jako dva žhavé uhlíky a zuby lesknoucí se jako dvě šňůry vzácných perel. — Mluvil rychle a byl neobyčejně pohyblivý a veselý.

Nemálo byl zajímavý také tím, že v češtině dosti silně zadrhoval, užívaje přes tu chvíli schválně slov a rčení slovinských, — která mnohdy v souvislosti s českými slovy a vazbami zněla prapodivně, ba dokonce někdy i směšně.

Podboj však toho nedbal, protože žetru rozuměl a všelijakými nápady zpravidla jen-jen jiskřil. — Tím docházel oblíbenosti u každého, s nímž se kdy setkal.

Také k Oldřichovi přišel na návštěvu s šelmovským úsměvem na tváři, maje nejeden řízný vtip za lubem.

"Tys povedený učenec," (student) — spustil na něj zostra. — "Válíš se v peřinách jako jezevec v doupěti, místo abys šel na přednášky! Naši profesoři nám tam v potu tváři dokazují, že nad jejich učenost není. My při tom zůstáváme jako kus ledu; přece však tam docházíme a sedíme, kdežto ty jsi pěkný jejich pitomec, (chovanec, žák) — když tam tak dlouho ani nepáchnáš!"

"Děkuji ti, Jožko, že jsi ke mně vážil cestu," vítal jej přívětivě Oldřich. "Já ještě na ulici choditi nesmím, jinak bych tě byl sám navštívil."

"Mluv se mnou, Urho, (Oldřichu), jako pajdáš, (kamarád) —

a ne tak strojeně," namítal Podboj nevrle. — "Třebas o půlnoci bych k tobě šel, kdyby sis pro mne vzkázal."

Vtom vytrhla je z hovoru paní Kalinová, vkročivši do pokojíku. Podboj se jí zdvořile uklonil. Paní Kalinová ho ještě jednou srdečně vítala, neboť se s ním již pozdravila před chvílí, když jej do bytu vpouštěla.

"Kdepak jest slečna hčír?" (devera) — poptával se horlivě po Milušce Podboj, upíraje na paní Kalinovou černé svoje oči.

Paní Kalinová, neznajíc jeho "hantýrky", upadla v nemalé rozpaky, z nichž ji v zápětí vyprostil Oldřich, uváděje na vysvětlenou, že příteli se tu a tam do řeči bezděky připlete některé slůvko slovinské, což zpočátku nás Čechy podivně zaráží; později však prý, když se tomu přivykne, nikomu ani nenapadne, aby se nad tím pozastavoval.

"Pan Podboj se shání po Milušce," podotkl Oldřich na konec. "Zavolej ji, prosím, matinko! — Bez Milušky se přece o ničem raditi nemůžeme!"

Milúška v tu chvíli právě přišla do pokoje. Podboj pozdravil ji jako starou známou, a ona, vítajíc ho nadmíru vřelě, měla jej k tomu, aby si sedl na pohovku, odtud že bude nejlépe viděti na Oldřicha, který musil zůstat ještě nějaký den na loži.

"Vám k vůli si tam, slečno, sednu", pravil božně Podboj. A vymlouvaje se na svou přílišnou pohyblivost, dodal: — "Dlouho tam však asi seděti nebudu, — neboť jsem jako živo srebro, (rtuť) jmenovitě, když se dám s někým do hovoru."

"Nezhrozil jste se, pane Podbo-

ji, našeho Oldřicha, když jste ho dnes spatřil?" tázala se paní Kalinová hosta hlasem nadmíru starostlivým. — "Vid'te, jest hodně přepadlý a jako smrt bledý?"

"Nepozbývejte mysli, paní," utěšoval ji Podboj soucinně. "On z toho jistě vyjde! Kdepak takový mladý člověk, ten se i po těžké nemoci brzy sebere tak, že by mohl pak i skály lámat." —

"Dovolte, abych vás do věci zasvětila," vmísila se do hovoru Milúška. "Oldřich, bohudík, chřipku přestál, nyní však jest stížen těžkou neurasthenií. Lékař trvá na tom, aby se odebral bez prodlení na jih někam k moři."

"Crikvenica na Jadranu jest klimatickým léčebným místem, kde se vyléčí co rok mnoho lidí z neurasthenií!" zvolal nadšeně Podboj. "Mám tam tetu. Chci se k ní letos podívat i o vánocích. Bude-li vám to vhod, vezmu Urha s sebou. Naše tetka jest velmi pohostinná."

"Již několikrát, Jožko, ses přede mnou zmínil o této šlechetné dámě," podotkl Oldřich. "Nemáš ani potuchy o tom, jak jsem ti vděčen, že mě chceš uvést do jejího domu."

"Moje tetka není žádnou dámou, nýbrž prostou ženou," vpadl mu rázně do řeči Podboj, vyskočiv s pohovky jako střela. "Ta by ti dala, kdyby tě byla teď slyšela!"

Oldřich se příteli v duchu smál, jak dovede pro nic za nic vzplanouti. Potom řekl mu klidně: — "Mluvme, Jožko, k věci! Mně jde nejen o návštěvu, nýbrž o delší pobyt u moře Jadranského. Lékař jest toho mínění, že teprve okolo velikonoce mohl bych se vrátiti domů. Bude to státi mnoho peněz, — kterých nemáme nazbyt. — Rád bych se tedy vyhnul hotelům, — bude-li to možné. Snad by se v Crikvenici našla nějaká rodina, která by mě lacino vzala do bytu. Nemohl bys nám, Jožko, v té věci poraditi?"

"Toho na mně nežádej!" namítl Podboj. "Pocházím z Doliny na Istrijsku a do Crikvenice, která jest v Chorvatsku, jenom jezdivám na návštěvu. S lidmi se tam sice znám, ale důvěrných přátel náho-

dou mezi nimi nemám. S tím se musíme obrátiti na naši tetu, která se tam dobře vyzná. Možná, že tě vezme k sobě. To by bylo ovšem pro tebe nejvýhodnější, protože teta nemá k tomu srdce, aby člověka nuzného a churavého utiskla."

"Čím se ti odměním, Jožko, za to, že mi s takovou ochotou přicházíš vstříc?!" zvolal nadšeně Oldřich.

"Od slov ke skutkům jest daleko," pravil žertovně Podboj. "Dodud jsem jen mluvil, až přijdu domů, slova svá osvědčím ihned skutkem. Napiši tetě obšírný dopis, aby do všeho byla zasvěcena. Na konec ji poprosím, aby s odpovědí neotálela, že vánoce se již kvapem blíží."

Potom bavil se s nimi ještě hodnou chvíli, vypravuje jim o krásách své domoviny a jmenovitě též o Crikvenici a o různých zajímavých věnech na pobřeží krásného Jadranu. Nejednou při tom užil zase slovinského slova, aby paní Kalinovou a Milušku obveselil.

"Jsem žlobudravec. (mluvka) — vid'te," pravil, když odcházel. — "Musíte mi to odpustit! U nás se říká, že od žertu nikdy hlava nebolí. Na svidenje!" (Na shledanou!)

"Jest to milý a úslužný hoch," chválila ho paní Kalinová, když odešel. "Mám z toho radost, že si tě vezme, Oldřichu, na starost. — Beztoho jsem trnula strachem, jak se tam dostaneš. Vždyť jest tam hrozně daleko! Asi dva dny pry se tam rychlíkem jede! Jde také o to, že jsi po těžké nemoci a dodud ještě nejsi ve své kůži! — To všechno jest velice na pováženou. Ted' však budu již o tebe bez starosti, neboť vím, že s tebou pojedou Podboj, který tu cestu již znal." —

"Jožka jest tedy, bohudík, ziskán," prohodil spokojeně Oldřich. "Snad u jeho tety také dobře dopadnu. Prospěla by nám tím nemálo, neboť v hotelích jsou ceny tak vysoké, že zakrátko byli bychom zase bez peněz. K tomu však již nikdy dojíti nesmí!"

"Nebude-li z toho nic, pak se na některý hotel přece obrátíš. —

At' na to padne třebaš všechno! — Co jest do peněz, když člověk není zdrav!" zvolala Miluška hlasem rázným.

"Obětivost tvoje, Miluško, nemá mezí," chválil ji Oldřich. "Na sebe se docela nic neohlížíš a jenom mne svou láskou neustále zasypáváš. Jakživ ti toho nezapomenu!" —

Hlas se mu při tom chvěl dojetím, a tvář jeho se trochu zruměnila. Bylo na něm vidět, že jest zemdlen a že by si rád chvíli zdříml.

Matka i Miluška, pohlédnuvše na sebe významně, za nějakou chvíli se vytratily a schválně uchýlily se obě až do kuchyně, aby Oldřich hovorem jejich nebyl ze spánku vytrhován.

"Především musíme chystati Oldřichovi prádlo, aby ho měl dosti v zásobě," připomínala matce Miluška, sedajíc si ke kamnům, aby se ohřála, neboť v poslední době byla nadmíru zimomřivá.

"Právě na to také myslím," — pravila s velkým účastenstvím matka. "Shledám to všechno ihned — abychom věděly, čeho lze upotřebiti. Bude toho málo, neboť mnoho věcí jest již hodně chatrných."

Poté odebrala se tiše do vedlejšího pokojíku, kde jala se prohlížeti prádelník. Miluška mezitím zůstala v kuchyni, neboť byla tak znavena, že do žádné práce se jí nechtělo. Připadalo jí, jako by byla upadla do hlubokého, těžkého snu, z něhož se snad již nikdy neprobere.

"Nevím si s tím rady, děvenko," bědovala nad prádlem matka, vrátivši se brzy do kuchyně. — "Nač se podívám, všechno jest až hrůza sešlé. Nic naplat, Oldřich musí mít všechno prádlo nové, aby se mu tam lidé nepošklebovali."

"Také nějaké nové šaty a obuv musíme mu pořídit," dodala Miluška. "Vždyť jako ošoust choditi tam nemůže!"

"Bude s tím veliká starost, než ho tam vypravíme!" povzdychla si paní Kalinová. "Ztrácím již opravdu hlavu!"

"V tom spolehni, matinko, na mne!" chlácholila ji Miluška. —

"Vezmu na radu Podboje, který zná se dobře v tamnějších poměrech, a jenž jest k nám skutečně velmi ochotný. On mi jistě poví, jaké prádlo a šaty tam hosté v zimě obvykle nosí a které ještě jiné věci s sebou tam berou."

"To jest dobrý nápad," přizvukovala dceři paní Kalinová a potom již byla klidná.

VII.

Následujícího dne byl u Kalinů velký svátek, neboť Miluška, vrátivši se o polednách z města domů, matce a bratrovi oznámila, že peníze již nese.

"Vyplatili mi mnoho," chlubila se před nimi na oko radostně a v zápětí počala třesouci se rukou sázeti peníze an stůl, majíc v duchu k nim hrozný odpor.

"Pán Bůh si na nás přece vzpomněl!" rozplývala se chválou a vděčností paní Kalinová, jsouc jako ve vidění. "Stále jsem tomu nechtěla věřit, že jsi, Miluško, v třídní loterii vyhrála. A proto tím více žasnu nad tím, že tobě tolik peněz připadlo!"

"Kolik ti dali úhrnem?" ptal se nedočkavě sestry Oldřich, a bledý obličej při tom zářil mu radostí nevýslovnou.

"Osm tisíc pět set šedesát korun!" odpověděla mu stručně, hledíc si peněz.

"Ted' bude u nás po bídě!" utěšovala se paní Kalinová. "Zaplatíme dluhy a dojdeme si pro věci do zastavárny. Oldřicha budeme vypravovat —"

Najednou však se v řeči zarazila, neboť si všimla, že Miluška jest zase jako stěna bledá a že se na celém těle čím dál, tím víc třese. —

"Miluško, sedni si honem! Již zase jdou na tebe mdloby!" zvolala hlasem velmi úzkostlivým a přistrčila rychle dceři židli.

Divka na ni v zápětí dopadla celou tíhou svého těla a seděla hodnou chvíli bez vlády.

Matka sháněla ji nějaké kapky, a Oldřich čerstvou vodu. Miluška však za chvíli počala zívát, probírajíc se z mdloby.

"Uklid'te rychle ty peníze! — Nemohu se na ně ani dívat!" pra-

vila Miluška mrzutě a napila se vody. Kapky, které jí matka vnucovala, odmítla s odporem.

"Ty peníze ať už jsou, prosím, se stolu!" stála Miluška na svém, jsouc nadmíru rozčilená.

Matka schovala honem peníze do prádelníku. Oldřich mezitím jal se Milušce domlouvati, aby si lehla do postele a trochu se prospala.

"Sám pan doktor ti kladl na srdce, abys byla na sebe opatrnější, že příznaky nervosy se počínají již na tobě ukazovat," připomínal jí důtklivě výstrahu lékařovu, ale nic s ní nepořídil.

"Trochu jsem se uhnala. — Za chvíli se z toho jistě vzpamatuj! Na to já nejsem, abych ve dne spala! Vždyť musím vyšívát, abych mohla včas odevzdati práci!" stavěla si urputně hlavu.

"Nech ji!" pravila matka Oldřichovi důrazně. "Sedni ke stolu, a budeme obědvat!"

"Dnes nemám na jídlo ani pomyslení," namítala Miluška, tváříc se velice mrzutě.

Matka, nedavši na její slova, — přinesla rychle z kuchyně polévku a nalila jí Milušce plný talíř, — řkouc: "Jest hovězí. Pust' se do ní! Zahřeješ a posilíš se tím nemálo!"

Divka zpočátku se zdráhala, — vidouc však, že matce i bratrovi polévka znamenitě chutná, dala se konečně do jídla také.

Po tom byla zase ve své míře, mluvíc s Oldřichem a s matkou o věcech běžných docela klidně a rozvážně. Při tom chopila se vyšívání a zabrala se poznenáhlu do práce.

Oldřich krátil si dlouhou chvíli čtením. Byl však z něho zakrátko vytržen, protože ho přišel navštívit lékař.

"Zotavuje se vskutku vůčihledě," řekl Oldřichovi radostně, — prohlédnuv ho důkladně celého. "Na cestu k moři se již chystáte? Které léčebné místo jste si zvolil?"

"Chci se odebrati do Crikvenice," chlubil se Oldřich a z očí hleděla mu radost, jakou oplývají zpravidla děti, když se na něco hodně těší.

Lékař, jsa nemálo tomu povděčen, že Oldřich hoří touhou po Ja-

dranu, dal se s ní schválně do hovoru, aby ho v té touze posílil.

"Crikvenicí budete jistě nadšen," pravil přesvědčivě. "Jest to místečko rozkošné! Rozkládá se na úpatí malebného pohoří a sahá až k samému moři. Tam se osvěžíte vzduchem, sluncem a mořskou vodou tak, že budete jako znovuzrození!"

"Pane doktore, kdy se tam mohu vydati?" otázal se ho zdvořile Oldřich, a oči mu při tom jen hrály. —

"Asi čtrnáct dní pobud'te ještě doma. Za pěkného počasí vyjdete si ven na procházku. To vám velmi prospěje. Slečna sestra vás jistě do Crikvenice doprovodí, neboť ve vlaku nemůžete ještě býti na sebe odkázán."

"Pojede se mnou přítel! On cestu do Crikvenice dobře zná!"

"Kde tam budete bydleti? Mám zato, že jest tam asi patnáct hotelů a pensionátů. Chcete-li, zeptám se, do kterého z nich byste se měl uchýlit, a přijdu vám to povědět."

"Děkuji vám, pane doktore, za vaši laskavou ochotu. O to se již stará můj přítel. Neračte se tedy obtěžovati!"

Miluška celý ten rozhovor slyšela, neboť vyšívala v sousedním pokoji. Měla z toho velikou radost, že Oldřich čím dál, tím víc se na Crikvenici těší, a že doktor se poctivě stará o to, aby mu k zdraví stůj co stůj pomohl.

Jsouc původně rozhodnuta, že se doktorovi dnes ani neukáže proto, že od rána nebyla ve své míře, najednou úmysl svůj změnila. Uznávajíc vděčně, že jest doktor k Oldřichovi opravdu hodný, připadla na myšlenku, že by mu měla dnes zaplatiti účet za léčení.

A proto, když lékař od Oldřicha odcházel, vyšla na chodbu a dala se tam s ním do hovoru.

"Již jest svrchovaný čas, pane doktore, abyste za svou námahu vzal konečně odměnu," pravila přívětivě. "Račte mi, prosím, říci, mnoho-li jsme vám úhrnem dlužni? Ráda bych tu věc měla v pořádku!"

"To nemá tak naspěch, slečno. zvláště nyní, kdy vypravujete pa-

na bratra k moři," namítal lékař šetrně. "Vždyť rozumím lidem a mám srdce pro všecku jejich tíseň!"

"Jste z míry šlechetný, pane doktore," jala se ho vychvalovati Miluška. "Obětujete se lidem až do krajnosti a při tom nepamatujete na sebe!"

"Neplývejte, slečno, zbytečnou chválou o mé obětivosti, naopak, uznajte, že jste mě daleko v ní předstihla! Jestliže jsem tu a tam někomu prospěl, to se nemůže přirovnávat k obětem, které přinášíte svému bratru, dávajíc v sázku své zdraví! Váš hlas je dnes ještě víc přidušený než onehdy. Nezahrávejte si, slečno, s ohněm! Dopřejte si odpočinku a silné stravy!" —

Miluška chtěla se mu všelijak vymlouvat, on však ji nepustil k slovu. Ještě ve dveřích, když odcházel, hrozil na ni prstem.

"Zase ti doktor, Miluško, vyčinil, že si máš hleděti svého zdraví více než mne," vytýkal jí pak Oldřich, čině si o ni velké starosti.

"Nesmíš mít svou hlavu, když ti doktor radí," jala se jí domlouvati též matka. "On by jistě na tvůj přidušený hlas nepoukazoval, kdyby to nepokládal za příznak nějaké nebezpečné choroby. To dá rozum, že má zlé tušení, neboť by jistě mluvil jinak. Ano, stav si stále hlavu, ale potom si také přičti vinu!"

"Doktor jest člověk zlatého srdce, má však tu chybu, že na každého pouští strašáka," smála se jím Miluška. "V zimě kdekdo ochraptí, aniž se naděje."

"Nesmíš zapomenouti na to, že v poslední době přicházejí na tebe často mdloby," podotkl vážně Oldřich. "To jest věc choulostivá, — která se nesmí podceňovat! Nade mnou bdíš, abych se zachoval vždy podle rady lékařovy, ale sama toho činiti nechceš! Jest to nedůslednost a úžasná lehkomyšlnost!"

Miluška, jsouc v úzkých, vytasila se s nejednou omluvou, aby konec konců přece měla navrchu. Ale nedařilo se jí to. Upadla naopak ještě ve větší rozpaky.

Vtom zadrnčel na chodbě zvo-

nek. Paní Kalinová šla se rychle podívat, kdo to k nim přichází. V zápětí však se vrátila, nesouc dopis, který podala Milušce.

Dívka chopila se ho rozčileně, neboť na obálce bylo vytištěno jméno velkoobchodníka, od něhož měla práci. Roztrhnuvši ji v okamžení, dala se chytivě do čtení. Tvář její při tom měnila barvu, — takže se toho matka i bratr lekli.

„Mám dnes bez prodlení dostaviti se k velkoobchodníkovi a vzíti s sebou všechny věci i ty, které nejsou ještě hotové,“ štěžovala si jim, a hlas se jí při tom zachvíval rozčilením.

„Co tím asi míní?“ zvolala ustrašeně matka. „Snad tě tam u něho někdo očernil, a on si pak usmyslil, že tě zbaví práce?“

„U něho bylo by to možné,“ — odpověděla smutně Miluška. „Mám mne již dlouho na mušce a pro nic za nic, kdykoli tam přijdu, — mě zpravidla týrá —“

„Co učiníš?“ tázel se jí Oldřich starostlivě. „Půjdeš dnes k němu? Zůstaň raději doma! Vždyť jsi všechna uštvaná! Omluv se nemocí! Snad se tím spokojíš.“

„To bych si dala!“ hrozila se bratrovy rady Miluška. „Na policii by si ještě došel a strážníky by třebaš v noci pro mne poslal!“

„Sotva jsi přišla, již zase půjdeš a z rozčilení při tom ani nevycházíš! Jistě to odstůněš!“ durčila se na Milušku matka, chtějíc ji mermomocí zadržeti doma.

„Z toho vy oba nemáte rozum“ — trvala tvrdošíjně na svém Miluška. „Nechce se mi tam opravdu, ale co platno! Zaříditi to dnes musím, jinak by s tím člověkem nebyl pokoj.“

Potom se již chystala k odchodu. Matka, trnouc úzkostí o ni, na konec jí aspoň přiměla k tomu, že se trochu napila čerstvé kávy, než odešla.

„Bud' na sebe, děvenko, opatrná!“ volala za ní láskyplně matka. „Neužej se! Byla by to pro nás veliká rána, kdybys onemocněla!“

Miluška, usmávši se na ni libezne, vydala se na cestu, kterou nejednou již měřila. Byla zamyšlena nad tím, co jí obchodník asi

chce. Bála se o svůj výdělek, který jim pomohl často již z bída.

Byla jako tělo bez duše. Vzrušující dojmy z poslední doby působily na ni tak, že klesla do podivné otupělosti, z níž se za živý svět nyní probrati nemohla, ačkoli toho měla zapotřebí.

Nevědouc si rady, toužila promluvit s někým, kdo by ji laskavým slovem, nebo aspoň milým úsměvem potěšil a vzpružil, aby se z té trapné otupělosti vzbudila.

Vtom do ticha zašepené ulice, kterou se právě brala, zalehl hláhol zvonu.

Miluška vzpomatovala se najednou ze svého dumání. Rozhlédnuvši se po okolních budovách, věděla ihned, že se blíží ke kostelu u sv. Vojtěcha.

V tu chvíli jí bezděky napadlo, jak do této svatyně chodívala za svého dětství co den s matkou na požehnání. Tanulo jí na mysli, jak matka najednou ji při tom řekla: „Pojďme si k sv. Vojtěchu pro svoji potěchu!“

Vzpomínka ta jí přiměla k tomu, že do tohoto kostela v zápětí skutečně vešla. Bylo v něm přítmi — přesto docela dobře našla u oltáře Panny Marie Zderazské lavici, v níž s matkou kdysi na modlitbách nejednou prodlévala.

Uchýlivši se do ní, poklekla a upřela oči na oltář, kde byla umístěna starožitná mariánská socha, pocházející ze zrušeného chrámu křižovníků v Praze na Zderaze.

Milá tvář Bohorodičky a dobré oči Jezulátka učinily na ni mocný dojem. Duše její byla radostně vzrušena, neboť všechny starosti a trudy z ní podivuhodným způsobem naráz vymizely. Cítila se po dlouhé době zase jednou šťastna.

(Pokračování.)

U soudu. Soudce: „Váš celý obchod byl založen jen a jen na lidské hlouposti. Věřím vám úplně, že jste pracovali ve velkém.“

Praktický zájem. Ona: „Můj otec si celé své jmění vydělal již v mladém věku. Zajímalo by vás, jak?“ — On: „No, ani ne; mne spíše zajímá, zdali je ještě má.“

DOPISY.

BALTIMORE, MD.

Koncem ledna 1936.

Čtenému českému obecenstvu po celých Spojených Státech Amerických!

V našem společenském životě v přítomné době je tuhý zápas. Na jedné straně je třída lidí, která jest ovládána podskočnou stranou, která vlastní, aneb si osvojila bohatství nespravedlivě. Tato strana co do počtu lidí je nepatrná, ale doposud se jí daří s pomocí poslanců a senátorů v ústřední vládě ve Washingtoně ovládat takřka všechno obyvatelstvo Spojených Států. Jsou to tak zvaní mezinárodní bankéři, kteří naši vládu ovládají jako nástroj k vydírání obyvatelstva, což jest ve velké míře příčinou přítomných zlých poměrů.

Mnozí z nás si pamatujeme, když asi před dvaceti lety lid americký byl šťastně živ; každý muž, který chtěl, dostal práci, ze které byl slušně živ a vyživil rodinu; to byl ten krásný čas, když vojna, komunism a poddanství nebyly strašidly. Člověk nemusí přemýšlet aneb dlouho pátrat, než se doví, že něco v našem společenském životě se změnilo, co přivedlo pracovní třídu obyvatelstva do poddanství. Ústava Sp. Států je tak dobrá, jako byla tehdy, ale ti, kteří nás zastupují v ústřední vládě, nemají smyslu pro povinnosti vůči těm, které zastupují.

„Člověk potřebuje málo a příroda jest bohatá,“ jest přísloví. V našich řeckách a lesích je život a z dolů se dobývá dnes jako tehdy. Pole naše rodí dnes více než tehdy; lidských sil není ani polovice tak potřebí jako tehdy. Průmysl vyrábí v neuvěřitelně velkém množství výrobků s nejmenší ruční prací, o které jsme až dosud nesnili. Proč tedy, když Bůh nám žehná jak je výše uvedeno, je při bohatství a hojnosti nedostatek? Okolnosti, jak se toto přihodilo, jsou spletité, ale jádro všeho toho je: **Sobectví.** V průmyslu a ve všech jiných

výrobních oborech je umožněno vyrábět velké množství výrobků pomocí strojů, ku kterým je třeba úžasné menšího počtu lidí, než když se práce konala ručně. Dělníky, kteří byli takto nepotřební, nesvědomití zaměstnavatelé jednoduše propustili z práce, poněvadž jich nepotřebují; avšak neptají se, zdali dělník bude moci nalézt zaměstnání, aby uživil sebe a rodinu. Ohromné výdělky, které takto nahromadí skoro ve všech případech, užívají v další neprospěch dělnictva. O jiných nepravostech jež následují, ani nemluvě, když něco málo jednotlivců vládne velkým jméním, které nespravedlivě nabyli a drží toto jmění vzdor tomu, že tak velké množství lidí trpí hlad a nouzi. Toto jednání boháčů je **sobecké**.

Kdyby zde nebylo nouze, nebylo by to tak zlé, ponechávali-li by si vyrábitele větší příjem, ale dokavad dělník moci nalézt zaměstnání a ti, kteří mají zaměstnání, nebudou moci volně dýchat strachem, aby svoji práci neztratili; tak dlouho, co bude kolem deseti milionů nezaměstnaných, a skoro polovic všeho obyvatelstva, která bud' nemůže dobře vyživiti rodiny při snížených výdělích a vyšších cenách živobytí a všech potřeb, tak dlouho bude panovat hromadná nespravedlnost'. Doposud ještě průmyslníci neuznali své povinnosti vůči dělníkovi, poněvadž v poslední schůzi se usnesli, aby co nejvíce mohli s pomocí dokonalejších strojů pustit z práce dělníků.

Ohlédněme se nyní na jinou stranu příčiny dnešních poměrů. Již od časů Jiřího Washingtona čas od času jistí živlové snažili se dostat do moci právo a moc řídit cenu a razit peníze. Tito živlové byli jednotlivci, nikoliv zaměstnanci spolkové vlády, ale bdělostí našich tehdejších presidentů, nepodařilo se jim tuto vládu dostat do rukou a do moci. Ústava zní takto: **"Jenom sněmovna má právo raziti a řídit cenu peněz."**

Za časů časů Abrahama Lin-

colna, když tento president potřeboval hmotnou pomoc ve válce občanské pro zachování celistvosti Unie, nabídli mu mezinárodní bankéři peněžní pomoc s podmínkou, že jim dovolí raziti a řídit cenu peněz ve Spojených Státech. Ač nerad, musel president Abraham Lincoln jim povolit; od těch dob měli do jisté míry tito mezinárodní bankéři tuto moc; bylo tehdy usneseno, že oni učiní konec všem depresím peněžním, avšak od té doby bylo několik tísni. Ta nejcitelnější je za dnešních dob. Důstp. Charles E. Coughlin dokazuje, že příčina všech těchto tísni se připisuje jen těmto mezinárodním bankérům a dnes tito lidé aspoň z větší části jsou zodpovědní, poněvadž této moci zneužívají ve vlastní prospěch, řídíce cenu peněz v jejich vlastní prospěch a hromadí ohromné jmění v rukou několika jednotlivců. Naši poslanci ve sněmovně a senátu ve Washingtoně jsou ovládáni těmito bankéři. Na místo, aby se snažili pomoci lidem, kteří je tam poslali, oni lidi prodávají za přízeň a za "30 stříbrných".

Důstp. Coughlin žaluje tyto bankéře v sedmadvaceti (27) žalobách. Tyto žaloby jsou vážné a v neuvěřitelných rozměrech. Uvedu zde jednu z těchto žalob, jak si pomáhají mezinárodní bankéři k majetku:

"Jan Konrád uloží v bance—řekněme—tisíc dolarů (\$1,000). Bankéři praví, že pakli jest bankovek desetkrát tolik v oběhu, než je pravého jmění, aneb záruka za peníze, je správné natisknout bankovek za deset tisíc (\$10,000) dolarů. Tyto bankovky vláda natiskne za několik málo centů za tisíc dolarů.

"Janu Konrádovi tato banka dá za rok 4% úroků na ten tisíc dolarů, t. j. \$40. Těch zbývajících devětset šedesát dolarů, natisknutých, padělaných bankovek, půjčí, řekněme Jiřímu Kudrnovi na 6% úroku, což činí ročně asi \$540; tak jenom na úrocích na tomto tisíci dolarů Jana Konráda mají lehce získaných pětset

dolarů. Nyní, pakli by Jiří Kudrna nemohl pro nějakou příčinu činiti splátky, banka mu vezme jeho majetek, na nějž mu peníze půjčila. Považme: na padělaných bankovkách, které vláda bankérům zákonitě natiskla, oni si přisvoji pravé jmění. Bankovky nejsou jmění, ale dům, pozemek, automobil, továrna atd. Toto je neuvěřitelné, ale pravdivé, poněvadž důstp. Coughlin nemusel ani slova odvolat ze všech svých obžalob, které proti těmto bankérům a jiným učinil.

Minulý týden jsme byli svědky, jak naši senátoři zacházejí s penězy v naší pokladně: Bude se totiž vyplácet vojínům ze světové války tak zvaný bonus — suma peněz, kterou vláda jim slíbila. Že vláda tento bonus vyplácí, je velmi pěkná věc, ale způsob vyplácení tohoto bonusu, jak senát rozhodl 76 hlasy proti 16, jest hromadná krádež peněz naší ústřední vlády: V pokladně se nalézá dvakrát tolik, než co by se potřebovalo vyplatiti tento bonus. Bonus obnáší přes dva biliony dolarů, a v pokladně se nalézá ve zlatě a stříbře v ceně deseti bilionů dolarů. Vláda by mohla lehce natisknout bankovky v ceně dvou bilionů dolarů. Cena těchto bankovek měla by pevný základ v tomto zlatě a stříbře v pokladně uloženém. — Mezinárodní bankéři však nedovolí vládě takto vyplatiti bonus; oni praví, že by takto vyplacené bankovky neměly žádný základ, že by to byla inflace; tito bankéři jsou však volni **půjčiti vládě tyto dva biliony dolarů**; poslyšte však, jak se toto má stát:

"Hotového jmění (ne bankovek) mají všichni bankéři dohromady jenom asi \$750,000,000, ani ne celý bilion dolarů. Oni však na základě těchto 750 milionů dolarů jsou ochotni nechat vládu natisknout bankovek za 2 biliony dolarů, vyplatit vojínům bonus na jistý úrok, který by asi za třicet let vynesl bankérům tři biliony dolarů! V jiném slova smyslu vláda dává bankérům peníze, aby bankéři je mohli vlá-

dě půjčit na úrok, který by obnášel obnos ještě dvakrát tolik za třicet let, na místo, aby se to vzalo z vládní pokladny a ušetřil se tento ohromný úrok. Je vidět, že si bankéři pomáhají z vládních peněz jak chtějí za pomoci našich senátorů, na velikou škodu všeho lidu.

V mnohých případech tito bankéři se s velkovýrobci spojili na vydírání pracovníka, dávajíce mu mzdu, se kterou jest nelehce se uživit; tito bankéři poroučí výrobcům, kolik dělníků mohou zaměstnat, mzdu, podmínky atd.

Ve všech odborech průmyslu a v jiných pracovních odborech stroje převzaly ve velké míře zaměstnání dělníků. Protože se to stalo ve všech odborech, vyvolalo to v největší míře nezaměstnanost ve všech jiných oborech. Ze začátku, když se stroje vyráběly, pravidlo se dělníkům, že se to dělá, aby bylo člověku pomoci od vysilující roboty, avšak, jak dnes víme, tak jak si to velkovýrobci vypracovali, je to pro dělníka poddanství, hlad a nouze, poněvadž výrobci doposud neuznávají svých povinností vůči dělníkovi, jak náš Spasitel pravil: "Dělník je hoden své mzdy", mzdy, s kterou může vycházeti. Každý člověk, který chce pracovat, i kdyby průmyslník musel zkrátit pracovní čas a nabrati více dělníků, aneb nějaký jiný plán, kterým by velkovýrobce byl zavázán rozdělit své často ohromné příjmy dělníkům, má právo na život. V nejvíce případech bohatcům pomáhá si často ku velkému jmění, které nespravedlivě si přisvojil. Když, jak dnes, panuje nouze, je zavázán bohatcům dáti dělníkovi životní mzdu.

Když tak člověk účtuje s dnešními poměry, musí přijíti k jistému závěru, totiž: Mezinárodní bankéři a velkovýrobci s jejich mocí nad naší ústřední vládou, dokázali svou nehodnost a sobectví, které znemožňuje dělníkovi dostati spravedlivou mzdu; dříve však dočkali bychom se komunismu. Komunismus, jak všichni víme také již dokázal svou

nehodnost u největší větve na stromu Slovanstva, totiž Rusku, a jeho miliony mírumilovných lidí vrhl v ohromné vězení, kde tyto miliony našich bratří nese jeho železné ruky hrůzovlády. Agitátoři komunismu hlásají rovnoprávnost a rozdělování bohatství mezi všemi lidmi; v praxi však se celé bohatství země nahromadí do rukou několika diktátorů, kteří vládou železnou rukou hrůzovlády. Soukromého vlastnictví majetku a svobody v náboženství v komunismu není, proto s komunismem není nic!

Ústava Spojených Států však nám zaručuje jedno východisko, s nímž by bylo možno bez krvavé revoluce zavést pořádek. Máme zde lidovládu (Democracy) jsme jedna velká rodina. Obyčejní lidé jsou děti a ústřední vláda jest náš starostlivý otec, který na to dohlídne, by nebylo ubližováno chudým a bezmocným, kteří jsou vydírání silnějšími a bohatšími. Poněvadž náš nynější otec není svědomitý, totiž: kongresníci a senátoři, je to naši svatou povinností, abychom se vynasnažili volbou dosadit do těchto úřadů svědomité muže ryziho charakteru, které mezinárodní bankéři nebudou moci uplatit; takto si zvolíme spravedlivého, laskavého otce. Víme, že pakli bychom nechali světským politickým stranám tuto práci na starost, že by se nám nikdy nepodařilo muže, o nichž sníme, dostati do úřadů. Úkol však, jak dostati řádné muže za poslance a senátory, je již rozluštěn. Spásná hvězda nám září z Michiganu, z osady Květinky Ježíšovy, kde důst. pán Karel E. Coughlin po radiu již po deset let učil a připravoval americký lid na tento velkolepý úkol. Důst. pán vypracoval plán, podle něhož jest možno vyplniti tento sen a s pomocí trvalé organizace do budoucích dob i nadále udržovati pořádek ve smyslu výše uvedeném: Všichni voliči jsou žádáni, řídit se podle tohoto plánu, který míří zorganizovati všechny voliče v celých Sp. Státech v organizaci tak zvané "Ná-

rodní Sdružení pro společenskou spravedlnost", anglicky: The National Union for Social Justice.

Důst. pán volá po dobrovolnících, kteří mají organizačního ducha, aby sdružili ve skupiny čítající ne víc než dvě stě padesát voličů (250). Poněvadž v jednom kongresním distriktu je průměrně 70,000 voličů, může býti těchto skupin po 250 voličích několik set; již nyní po celých Spojených Státech se tyto skupiny zařizují. Tyto skupiny zvolí úředníky. Předsedové všech těchto skupin v každém kongresním distriktu se sejdou v únoru; z těchto se zvolí předseda celého distriktu; tento předseda bude míti na starosti, aby se navrhl do primárek muž ryziho charakteru, aby takto voliči měli příležitost volit charakterního muže, který není vždy navržen politickými stranami. Takovýto plán je též určen pro volení senátorů—dvou z každého státu.

Každý volič by měl pátrat, kdo a kde organizuje tyto skupiny ve svém vlastním městě po celých Spojených Státech. Pakli by se žádná tato skupina nenalézala ve vašem středu, vy, kteří se cítíte schopni takovou skupinu organizovati, dopište důst. Charles E. Coughlin, Royal Oak, Mich. Důst. pán vám dá podrobnosti, jak tyto skupiny zaváděti. Pakli jsou skupiny ve Vašem okolí, neotálejte dáti se zapsat. Důst. pán Coughlin žádá, aby každý volič, který se dá zapsat do této aneb některé skupiny, přispěl deset centů (10c) měsíčně. Tento obnos by kryl výdaje této skupiny, když se vysílají poštovní karty pro svolávání schůzí a jiné výdaje; zbytek pak důst. pán žádá, by se zaslal jemu pro jeho rozhlas a pokračování v jeho velkolepém díle pro dobro dělnictva a spravedlnost všem, jak je to zásada naší Matky Církve katolické.

Co se týče města Baltimore, následující osoby v naší české čtvrti přijímají podpisy pro členství v Národním Svazu pro spo-

lečenskou spravedlnost (National Union for Social Justice):

Slečna Věra Melocíková,
2015 Ashland ave.

Pan Louis Švehla,
721 N. Collington ave.

Pan Emil E. Mynář,
1436 N. Patterson Park ave.
František Zíka.

PINE BLUFF, ARK.

Čtená redakce! — Dovolte mi, abych Vám zaslala několik řádků a podala novinky z našich lesů. — Zima posud trvá neúprosná. Dne 18. ledna se nám nasypalo sněhu na 5 coulů. Celý týden již trvá dosti krutá zima, ostré větry, silné mrazy a jasno. Proto se musí hodně topit a sedět u teplých kamen, chránit se zímě a nachlazení. Tak nabývám více času ku psaní.

Slepičky letos nechtějí moc vajíček nanést, zima je jim nepřívětivá. Také všechny květiny i ozdobné keře jsou omrzlé a celé schoulené od zimy. Snad letos nám přijde dříve jaro, když máme tuhou zimu.

Milé dámy! Dnes Vám chci vyprávět starou povídku, jak šel sedlák S. ze mlýna. Bylo to asi takto: (Kolik moje paměť sáhá.) — Panímáma Senilů povídá: "Pantáto, dnes je tak hezky, venku je obleva. Tak abys dojel do mlýna. Již nám brzo dojde mouka. Kdyby pak později přišli špatné časy a moc sněhu, — mohli bychom být zkrátka." — "Jo, máš pravdu," dí pantáto. Začal chystat vůz a povídal: "Venco, (tak volal syna) jdi na sýpky, připrav tam pytle a měřicí. Já přijdu za chvíli za tebou. Pojedeme dnes do mlýna. Je pěkně, tak na co čekat." Obilí naměřili, naložili, a pantáto jel do mlýna. Pan mlynář jej uvítal, a byl rád, že se zase nové melivo ohlásilo. Po složení, ptá se pan otec: "Máme semlít, nebo si pantáto přijde mlít sám?" — "Jako obyčejně, pane otče. Já si přijdu semlít sám. (Kdo chtěl, mohl si tenkrát sám mlít.) Jen mi řekněte který den budete mít domleto." "No přijďte ve čtvrtek, po poledni budeme asi hotovi s tím, co je na mlýnech. Je to sedláka Soukupa z W.,

však ho znáte." — Tak s Pánem Bohem, a jel sedlák domů. Doma Vinca vypřáhl koně, a hospodář Senil šel do tepla, neboť byl notně vykřehlý z cesty. Pacholka poslat nemohl, byl nějaký darebný. Píchal ho v boku, a už dlouho ho dřela flů. Tak, tak že dobytek obsloužil a nařezal řezanky. — Ve čtvrtek selka vypravila hospodáře do mlýna, a Venca ho tam dovezl. — Nu, asi v sobotu ráno sem přijed' pro mouku, povídá pantáto. Budu asi do 4 hodin v noci hotov. Tak si zdřímnu než přijedeš. — A již to začalo:

Mládek tam vesele,
obilíčko mele,
žito a pšenici,
mouku a krupici,
mlýn klepá vesele
klapoty, klapoty, klap,
klapoty, klapoty, klap.

Vše šlo jedna radost. Pantáto s mlynářem si pochvalují jak jim to přibývá. — "Poďte do sednice, pantáto," zve mlynář. "Mlynářka čeká s obědem. Mládek dá pozor na mlýny, nás tu není třeba." — Tak oba, pan otec i sedlák S. pochvalovali si dobrý oběd. Při tom se znalecky domlouvají, kdy asi bude obilí domleto. Půjde-li všechno tak hladce jako až dosud, můžeme být asi o 8. hodině večer hotovi. Také tak se stalo. Když obilí se již domlívало na obou mlýnech, stárek s mládkem již pomýšleli zasypat obilí jinému. Tak pantáto S. se chystal že půjde brzo domů. — Dobře tak, ještě dosti časně dojdou domů. Abych se vyspal po probdělé noci. Mletí skončeno. Pantáto dal dobrou noc a šel domů. Cestou šel kolem panského lesa Vlčiny. Pověst vyprávěla, že tam straší. Aby si nadešel k domovu, šel pěšinou ku skalkám. Hlavou mu kmitla myšlenka, že lidé říkají, že tam straší. Ale v zápětí myšlenku tu hned zapudil. Vzpomínal raději na teplou postel doma. A jak se panímáma potěší že přišel. — Byla taková pěkná, jasná noc. — Pěšinou přicházel ku skále, kterou měl přejít a potom jen malý kousek dolů a bude hnedle u vesnice. Náhodou vidí na straně zajíce ležet. Ještě ani nebyl schladlý. Povídá: "Ten asi tady utekl se scho-

vat před pytlákem." Zajíce sebral, dal do pytle, hodil přes rameno, a šel dál. — Po chvíli zajíc začal vážit, tak přehodil pytel na druhé rameno, a kráčel zase dál. Za nějakou chvíli zajíc byl zase těžký. Tak ho zase přehodil na druhé rameno. Zdálo se mu, že zajíc se v pytli pohybuje, asi že přišel k sobě. Nu, také dobře, aspoň ho přinesu živého. — Tu slyší z lesa volat: Nikly, mikly. — Z pytle se ozvalo: Vždyť jsem v pytli. Pantáto se ohlédl sem-tam, trochu se polekal a šel svou cestou. — Po chvíli slyší zase tentýž hlas. — Nikly, mikly — a v pytli zajíc odpovídal: Vždyť jsem v pytli. Byl pak ten zajíc tak těžký, že pantáto S. byl celý spocen. Po těch slovech pytel se zajícem zahodil a upaloval domu co měl síly. Ještě slyšel za sebou příšerný smích. — Přiběhl domu, padl na dvěře. Selka otevřela, a jak se zlekala. Sedlák padl na podlahu. Vlasy měl zježené, oči vypoulené, a nemohl ani slova promluvit. Když jej uložili do postele, panímáma uvařila zděšence, tak se pantátovi ulevilo. — Pak vypravoval, co se mu cestou přihodilo. Již věřil, že ve Vlčinách straší. Nikdy více tudy neshel, ani v noci, ani ve dne. Tolik asi v mé paměti.

Tedy Vás prosím ct. redakce o opravení chyb, a jestli to uznáte za vhodné uveřejnění, tož to protáhněte skrz ty válečky.

Srdečně Vás pozdravujeme ct. redakce, jakož i všechny mé známé, a těch je hodně, tak je nebudu všechny jmenovat, neb už se moje škrabanina tak dosti protáhla.

S úctou,

Annie M. Kadlec.

LUDINGTON, MICH.

Vážená redakce a milé čtenářstvo! — Nejdříve musím poděkovat za takové krásné čtení ve "Hlasu" i "České ženě", a pak za uveřejnění, co jsem kdy Vám zaslala. Ještě se osměluji, třeba to jest poslední, napsat ten můj životopis.

Narodila jsem se 27. srpna, 1855, tak jsem mladá. Bylo nás 12 dětí, některé malé zemřely, ale 8 dětí nás kolem stolu bývalo, a ta-

tínek s maminkou. Jeden bratr byl vycvičený hudebník, na klarinet a housle, a hrával tam v tom milém kostelíčku v Rostokách u Jilemnice, kam my z okolí patřili. To pamatuji, když mu starší sestry říkaly: "Pepíku, zahrej na housle: "Sestupte s nebe andělové Boží." Ten zemřel náhle, šel spát zdravý, a více neprocitnul. Hned se poslalo pro p. doktora Petříka do Jilemnice, a než přijel, tak s ním naši dělali, aby ho přivedli k životu. Byli tam ze školy všeci sousedi, třeli ho s octem, česnekem — vše marně. Doktor řekl, že byl mrtvici raněn. Ach, to bylo pláče! Bylo mu 19 roků. A ten slavný funus! Dpp. dva, dvanáct hudebníků vyhrávalo. Když byl slavný funus, tak dpp. se musely koupit velké svíce, říkali tomu paškál. — Když tatínek s maminkou obstarávaly pohřeb, tak dp. řekl: Slavíku, vy žádné svíce nekupujte, my si je přineseme k Vám. Jedna svíce stála tři zlaté. Tak tatínek jen co dal hrobařovi a za rakev, a to vše bylo zdarma.

Druhý bratr Jan byl v Praze zaměstnaný co knihvedoucí. Také v mladém věku zemřel na svátek sv. Jana Nepom., ale to jsme byl již v Americe. Tak ti moji předobří rodiče, co bolu a zármutku přetrpěli. Když jim bylo bolno, tak tatínek s maminkou si ulehčení hledali, šli do fary, a tam je dpp. vždycky potěšili.

Potom jedna sestra, dva roky vdaná, po narození hezkého dítěte, holčičky, zemřela. Zase taková bolest a rána. Švagr chtěl, at' tam jde zase sestra Rozárka, ale nešla, tak mě tam chtěl. Mně bylo 17 roků, já teprve nechtěla. Měl chalupu, 16 korců polí, čtyry krávy, to bylo živobytí. Bratr Václav dostal doma chalupu. Všichni sladce spějí, jenom já sama jediná ještě žiji — a již to dlouho nepotrvá a skráně zblednou.

Moje matinka to těžce nesla, že nám nemohou také po nějaké stovce dát. To bylo hodně. — Ale chudí byli jsme všeci — tkalci. Kdo se v tom uměl vyznat, vydělal dost. Naši rodiče nám pořídili dost pěkného šatstva. No, byla spokojenost. Naučili nás Boha znát, a

A. Pírová:

ZIMNÍ ČAS.

Snížek bílý poletuje,
metá vločky v tvář,
to jest pravá dětská radost',
když jest zimní čas.

Sněhu dosti napadalo
dělat koule v něm,
a sněhulák jak generál
hnedle postaven.

Kolem něho poskakuje
dětí hromádka,
ach, poslyšte, ten vypadá
jak náš pantáta.

Fajfčíčku mu šibalové
do úst strčili,
a metličku k tomu stavu
v ruce vložili.

Vitr skučí, země praská,
mrzne také dost',
sánky se jen mihotají —
jedou až radost'.

Na rybníčku je led silný
k tomu bruslení,
pádem všichni utíkají
celi nadšení.

Velká řada milovníků
hrdě se směje,
budem dělat hnedle kruhy
v prostřed na ledě.

Smělý Jeník ukazuje
hned své umění,
na prostředku ku podivu
led se prolomí.

Celá ves je nyní vzhůru
nad tím nezdarem,
pod Jeníkem led se zbořil,
kapá voda z něj.

A pak smíchu, žertování
konce nebylo,
že to přece naposledy
šťastně skončilo.

pracovat. Venku jsme se mohli postavit ke kterékoliv práci, a šlo to hravě. My holky jsme šly rády trhat len a pak sušit seno. — Jak krásný zvyk tam byl. Jak se uslyšelo zvonit umíráčkem, vždycky byla mezi námi starší ženská, ta již řekla: "Pán Bůh někoho povolal na věčnost, musíme se pomodlit." Tak jsme všichni klekli a se modlili tři "Otčenáše" a tři "Zdrávasy" a odpočinutí lehké. — Když

se šlo z práce tak se zpívaly všechny písně Mariánské: "Tisíckrát pozdravujeme Tebe. — Dobrý den vinšujem tobě Maria, že všech nejkrásnější já milou mám, jenom že k ní cestu dalekou mám, ona bydlí za horama, Matka Krista Pána, milenka má — a jiné slušné písně světské. Naše celá rodina patřila k ochotníkům, i tatínek hrával když byl mladší, a také ochotníci pořídili dvě sochy — Sv. Jana Nepom., a sv. Václava.

Když byly křížové dny tak procesí přišlo do Kruhu každým rokem — to co zde není. Ten rok když jsem se vdala, tkalcovina nadobro praskla. Chudý lid by byl rád pracoval a nebylo žádné práce, tak se jich mnoho z Kruhu, z Rostok, ze Mříčné odebralo do dálné Ameriky za tou skývou chlebička, více jich nemělo na cestu. A ti co měli, zase pomohli těm kteří neměli. My také patřili mezi ty, co na cestu neměli. Než jsme jeli do Ameriky, tak mě přišlo psaní od Suchardy, které zaslal z Wisconsinu. Jiného jsem si víc nezapamatovala, ale tohle ano: — Kdo chceš do Ameriky jeti, tak tyhle troje věci si zapamatuj: Jobovu trpělivost, Samsonovu sílu, a buvoli kůži. — Chudák psal, že ani flašinet neslyší. Tady v Ludingtonu všichni co přijeli, pracovali na pilách — měli těžké práce. — Můj měl denně \$1.25 a 10 hodin musel těžko pracovat, a lidé byli spokojeni. My jsme si říkali: Až si ušetříme na malý baráček tak pojedeme do Čech. — A také se to stalo. Po devíti letech jsme jeli do své milé otčiny, ale když můj muž měl již peníze přeměněné, tak řekl: Mně ty peníze české moc netěší. Ale než jsme odjeli, já si napsala psaní do Jilemnice na úřad, můžeme-li se vrátit do své vlasti, že můj muž měl ještě dosluhovat u vojska, a že odjel bez povolení. — Odpověď přišla. Jen at' se vrátíme, trest že mého muže nemine, a že musí znovu k vojsku. — Toho jsme se oba ulekli. Potom jsme si nechali napsat žádost na Jeho Veličenstvo císaře Františka Josefa. A to bylo radostné oznámení, — když přišlo psaní z Vídně. Můj muž musel si sám jít pro psaní, —

žádnému psaní p. pošt mistr nedal do rukou; tenkrát ještě poštu nerozváželi. Na obálce bylo za půl druhé zlatky kolků. Tenkrát na poště o tom hovořili, že by sami rádi věděli, co to je v té obálce za tajemství ukryté. Každou chvíli ať se vrátíme, že nikdy po něm žádná poptávka nebude, a v dopisu přiložena propouštějící listina. — Tak jsme se tady v Ludington rozloučili a jeli jsme po lodi "Spree", a šťastně jsme přejeli moře. Měli jsme malou holčičku Zdenku, dva roky starou, a tři nám zemřely. V Liberci jsme se zdrželi neb tam jsme se přestrojili. Pak ráno jsme přijeli do Staré Páky na nádraží. A tu konduktér dá se do křiku: Babičko, pojďte sem. Já myslím, že to jsou vaše děti, na které tu čekáte. Již po tři dni a ke každému osobnímu vlaku šly. No to bylo shledání! Potom jsme se drobet občerstvili snídaní a jeli ke Kruhu. V Roztokách jsme se zastavili. Já chtěla nejdříve na hřbitov matičku navštívit (a ostatní sourozence a u nich se pomodlit) — která již tři roky v té chladné zemi odpočívala. V Roztokách u hřbitova jest hostinec a tam dva muži otesávaly klády, a to byli mého muže bratři — tesaři. — Tam jsme zastavili, a jeden švagr povídá: No zas k někomu doktor jede, neb oni nevěřili že přijedeme. Ale tak se lekli, že jim širočiny vypadly z ruky, ale radosti. Bylo konec tesání a šli do hostince. Zatím já nechala malou Zdeničku s babičkou, která se po cestě z Páky s ní dobře kamarádila. Já zatím šla vyhledávat hrob matčin. Po hřbitově se procházel dp. Pouholic s knížkou v ruce. Šla jsem k němu hnedle a pozdravila: P. b. P. J. K., a ruku políbila. Neznal mne. Co jsme odjeli tak zemřel dp. Traspe, který nás oddával. Bůh mu dej radost věčnou! Já mu hned řekla jaké moje přijmení bylo za svobodna, 3 číslo Slavíková, neb v Kruhu bylo mnoho Slavíků, ale žádní naši přátelé. Dp. mně hrob ukázal. A tu začal mi něco vypravovat, že tatínka, toho hodného stařečka, lituje, jak za ty tři roky jest zničený k nepoznání. Řekl: Bývá na mši sv. každý den, a ča-

sem se u mě staví; říká, že se potěší. Ten její poslední den byla u sv. zpovědi, a při celé mši svatě plakala, byla u svatého přijímání. Po mši svatě zase na hrobech svých děti klečela, a zase jsem ji slyšel hlasitě plakat, a tu jsem k ní chtěl promluvit co ji trápí. Přišel ale křest, a než jsem pokřtil — stařenku nebylo viděti. A našli ji mrtvou. — Nesud' me - nebudeme souzeni.

Srdečně zdraví

Josef a Josefka Petrákovi.
(Dokončení příště.)

WOODBURN, ORE.

Čtená redakce a všichni čtenáři! — Sděluji Vám radostnou zprávu, že náš nový kostel je dostaven. — Osada zdejší je smíšená a proto tu nemíváme nikdy české pobožnosti. Výhodou pro našince je, že se mohou česky vyzpovídat, neb dp. Rubis umí česky. Stavba pokračovala rychle. Po velikonicích 1935 začal se bourat starý kostel, což trvalo asi týden; pak se začaly kopat základy pro nový kostel. — Osadníci se tužili a vlp. s nimi, neb si velice přál, aby mohl sloužit mši sv. na Boží Hod vánoční, protože na ten den bylo výročí dvacátého prvního roku, co byl vysvěcen na kněze. Zdálo se že přání vlp. nedojde splnění, ale přece byl kostel do svátků hotov, že se mohla sloužit mše sv. Ostatní práce se dokončily po svátcích. Kostel je 147 stří. dlouhý, 78 široký v kříži, v užší straně 50 stří. Okna jsou veliká z barevného skla, obrazy jsou na obou stranách stejně viditelné. Vytápění je moderní, za 30-40 minut je kostel vytopen. Starý kostel byl přes 30 let star, potřeboval hodně oprav, omítka kus po kusu padala, že byl strach, aby se nestalo při mši sv. neštěstí. Vlp. si myslel, že by bylo škoda strkat peníze do staré budovy, a proto si umínil, že postaví kostel nový a větší. Kostel je celý stavěný z cihel v románském slohu v podobě kříže. Materiál přišel lacino, většina práce byla udělaná osadníky; teď by stála stavba jednou tolik. Každému, kdo kostel uhlídá, se líbí a říkají, že vypadá jako kathedrála. O osadě nemohu mnoho

vypisovat, neb tu nejsme dlouho. Českých rodin je tu kolem čtyřiceti, všech osadníků hodně přes sto rodin.

Těž se musím čtenářům zmínit jak dobrá masť je Nonat. Koncem října náš chlapec začal naříkat, že ho bolí noha. Já myslela, že litá jako divoch, že ho proto bolí noha. Nevšimla jsem si toho, až v sobotu při koupání jsem se zhrozila, noha od kolena ke kotníku celá modrá, a v neděli ráno měl jít k prvnímu sv. přijímání. Nohu jsem mu obalila Nonatem na noc, a ráno jsem ho vypravila do kostela; plakal, že nemůže chodit, a já poměla strachu po celou mši sv., — jestli se někde nesvalí. Kluk se velice těšil na první sv. přijímání, tak se držel statečně až na to, že byl celý uplakaný od bolesti — jak se přemáhal. Čtrnáct dní byl doma, nemohl do školy. Dvakrát denně jsem mu dávala čerstvou Nonat, v pár dnech se otevřela rána na lýtku a Nonat vytáhla všecku nečistotu. Druhý týden začala noha blednout, a třetí týden už šel do školy, a noha je zdravá. Je to schvácenina, a hodně se u dětí vyskytuje, příčinou toho jsou cementové cesty a daleko do školy. Předloni to měla nedaleko od nás holka, vyležela kolik měsíců v nemocnici, nohu jí na třech místech řezali, co zkusila bolesti, a co to stálo peněz, a přece má nohu kratší, nemůže dobře chodit. U nás to spravil \$1. — Přijměte pí. Leiblingerová srdečně díky za tak dobrou masť.

Milé čtenářky, "Svůj k svému", a proto mějte vždy po ruce od pí. Leiblingerové Nonat, a od pí. Voetypkové léky.

Patnáctého prosince bylo ve Woodburn sv. biřmování; biřmovanců bylo něco přes sto. Tady to odbude všecko jeden kmotr a jedna kmotra, děti nedostanou žádné dárky na památku jako ve starém kraji.

Pí. Pírová, děkuji za vzpomínku a pozdrav v Č. Ž. — Což jsou moje paběrky proti Vaším dopisům; přijměte též můj pozdrav. — Též p. Zemla se tužil před Vánocemi, co v létě dopisováním promeškal to vynahradil. Kéž by bylo

více takových dopisovatelů. — V každém dopisu má nějakou veselou průpovídku, což přivádí do veselé nálady. — Též u nás říkali, že přišel cikán do kostela a věřící právě vstávali k evangeliu. On myslel že jemu ku počtě, tak pravil lidem: Nu vždyť jste mohli sedět, já jsem byl jen kaprálem na vojně. — Pi. Zemlová zapomíná teď psát do Č. Ž. — Pi. Žákové přejeme brzkého uzdravení, též pí. Sedavé na Moravě, neb zdraví je největší bohatství. — Kdo nemá zdraví, nic ho netěší, ani majetek.

Anna S. Trnáček.

("Katolik" se žádá o laskavé otisknutí.)

NEW YORK, N. Y.

P. b. P. J. K.! — Čtená redakce České Ženy a milí čtenáři! — Už jest tomu asi dva roky, co jsem naposled psala do "České Ženy." — Tehdy jsem byla v Akademii Nejsv. Srdce, v Lisle, Ill. Nevím co jest toho příčina, ale letos ještě žádná žačka z Akademie nepsala do Č. Ž. — Sestro Matildo, proč pak některou z vašich žaček z české třídy nedonutíte, aby napsala co děláte ve škole?

Již na druhý měsíc 9. února, bude velká slavnost v osadě Panny Marie Ustavičné Pomoci. Spolek ssv. Cyrilla a Meth. č. 305, bude slaviti 25-leté jubileum. Všichni členové přistoupí ke stolu Páně při mši sv. o půl osmé hodině ráno. Odpoledne ve tři hodiny pronese řeč velkopředseda br. Vinc. Kolda. Pak bude následovat krásné divadlo, "Dcerušky pana Berušky." Po výborné svačině, (nechci psát co tam všechno dobrého bude k jídlu, neb Vy byste dostaly na to velkou chuť a objednali si svačinu hned v sobotu, a mě by pak nezůstalo nic), bude taneční zábava, při které bude účinkovati hudba Moravanů.

Tak si Vás všech dovoluji pozvat na tuto slavnost. Jsem jistá, že žádný nebude zklamán. Spolek se vynasnaží, aby se všichni dobře pobavili.

Počasí zde máme dosti nepříjemné. Jeden den padá sníh a na druhý den zase prší. To počasí je asi všady stejné teď v zimě.

Zasilám srdečný pozdrav vážené redakci, ctih. Sestrám v Lisle, všem známým v kraji v Tvarožné Lhotě a ve Strážnici. Též pozdravuji rodiny Bartošků a Gajdošů v Kanadě.

S Pánem Bohem!

Marie Křencíková.

HILLJE, TEXAS.

Po delším čase opět přicházím s několika řádky, abych něco podala z dalného jihu. Rok nový nastal, proto tolik vzpomínek se dere na mysl. Minulý rok uplynul, někomu byl rokem radostným, opět opak u zarmoucených. Mnozí ztratili z kruhu rodinného drahou bytost, odešla, však v myslí dli při vzpomínce konce roku starého.

Zde v prosinci druhou neděli v adventě započaly sv. misie. Velmi jsme se mnozí na ně těšili, neb už několik let tomu co zde byly posledně. Jako kdyby nám nebylo dopřáno se jich účastňovat, neb hned při začátku vše bylo samá voda, cesty venkovské k nepřejetí. Doufali jsme, že přece se to obrátí, ale nečas trval po celý týden, takže jen na poslední 2 dny se mohli dostavit vzdálenější osadníci, a někteří ani to vůbec. Proto budeme ta ponaučení postrádat. — Nechat' aspoň ti mají z toho užitek duševní, kterým bylo popřáno se jich účastnit. Misionáři byli z koleje sv. Prokopa v Lisle, Ill. — Byli jsme nad tím počasím zarmoucení, až k poslední se přece velkou účastí s námi radovali. Za námahu neúnavnou jim voláme: zaplat' Bůh! Přece jsou osoby, které by měly jít vyslechnout slova misionáře, aby si mohly učinit aspoň úsudek o víře sv., ale nepůjdou. Není to pro ně zvykem do chrámu Páně jít.

Č. Ž. je jeden z časopisů, který má poučné články, a dopisy ličí zkušenosti dobrých citících lidí. — Věrnost k Bohu a víře. Ještě víme, že jsou osoby věřící, které zajímal čist zkušenosti, jen kdyby jich bylo víc.

V tom Texasu také nezbohatnem s tím omezováním havlny, ač nám vláda něco platí. Zvlášť tyto dva roky byly zde bídné. — Jsme zkráceni na úrodě i o polovic, co

bývalo dřív, ale někde opět je opak toho. — Nastala moda, že muži již nenosí košil v létě, tedy se málo roztrhá tě vaty. Ovšem náš český i věřící lid venkovský to nečiní, ale pracovní, dělnický lid, tedy už z toho vidět každý rok větší úbytek potřeby vaty. — Jest prý to zdravé, až kůže jest spálená, žlutá, asi i tvrdá, tak co bude dál—to ví jen Bůh.

Ještě si dovoluji přát ct. redakci a všemu čtenářstvu Č. Ž. v tomto roce zdraví a hojného požehnání a se opět nového dočkat. Všem těm, kteří mi svoji důvěru věnovali, a předplatné odevzdali, zaplat' Bůh, a ti, kteří ještě tak neučinili, necht' tak laskavě učiní v době nejkratší.

S pozdravem trvám vždy vaše jednatelka, Marie Marek.

BANNER, OKLA.

Milé čtenářky České Ženy! — Ač jsem chtěla psát dříve, pro nemoc nebylo mi možno, a teď zas mám dva nemocné. Adelka dostala bolesti do hlavy, v uchu ji strašně bolí a píchá. Venouš má revma v koleně, nemůže se na nohu postavit. Sotva jeden z nás ozdraví, jiný ulehne, takže ani jednu zimu neztrávím beze nemoci v rodině. Vám, mé drahé duše, které jste neoslyšely moji prosbu a s něčím na mě pamatovaly, Bůh jistě na jiném místě opatí. Některým jsem soukromě dopisem poděkovala a těm, kteří nesdělili úplnou adresu, děkuji vše tou cestou. — Pi. z Petersburg, Va., dopis došel v pořádku; pí. C. z New York, váš dopis též došel v pořádku. Pi. N. z Cedar Rapids, Iowa, dík za dopis. Též můj vřelý dík platí té pí, která zaslala hezký šáteček z Minn. Vám pí. Chundeláková dík za Váš hezký dopis, někdy napíši, až ta nemoc od nás se vzdálí. Tři paní zaslaly mi něco od šatstva, i to vše přišlo velice vhod, chudé rodině to tolik pomůže. Já zas vše přešiji, vyperu, abychom mohli chodit aspoň přiměřeně. — Všem milým, které jste na mě pamatovaly třeba s několika centy, vděčím z hloubi svého srdce, a za všechny se budem modlit, byste byly ušetřeny nouze a nemoci.

Zajímavého Vám, mé drahé čtenářky, nemám co psát. Je-li žena sklíčena ze všech stran hmotnými starostmi, nemá času myslit, ba ani si všimnout jiných věcí. Vy všechny české ženy, které máte starostlivého a pracovitého manžela, buďte spokojeny. Jiné malé nedostatky už mu promiňte, protože žádný člověk není dokonalý. Muž, který se o svoji rodinu bedlivě stará, opatří jí domov, ten znamená pro ženu mnoho. Jen chvilku přemýšlejte a uznejte jeho snahy, jeho dobrou vůli, budete mítí hřejivé nitro, bude Vás blažit svědomí, že mu vědomě neublížete, a že si ho vážíte. Dítka budou vidět tu dobrou vůli u Vás, i ony půjdou ve Vašich slépějích, i ony budou nenáročné, spokojené s málem. Až se nemoc od nás vystěhuje, zas přijdu mezi Vás.

Děkuji Vám pí. Trnáček za Vánoční lístek a Vy, mé drahé dopisovatelky, pište zas brzy.

Srdečně Vás všechny zdraví
Vaše Terezie Irvinská.

SEVERNÍ DAKOTA.

Tímto plním slib Srdci Pána Ježíše, Blah. Panně Marii a sv. Judovi za vyslyšení mých proseb, zvláště za úlevu v nemoci, a prosím za další pomoc.

Odběratelka Č. Ž.

CLEVELAND, O.

P. b. P. J. K. I. — Čtená redakce České Ženy! — Předně srdečný pozdrav Vám a všem čtenářům tohoto listu. — Posílám předplatné \$2.75, \$1.25 na sirotky, by se mohli na dobrý úmysl, a \$1 na sv. Hostýn.

Šťastně jsme prožili ty svátky vánoční. Po svátcích se nám rozstonala moje známá pí. Hostičková. Před novým rokem si žádala kněze, bylo jí hned vyhověno, byla zaopatřena sv. svátostmi umírajících, a týž den večer zemřela. — Druhého ledna měla pohřeb z osady sv. Prokopa a pochována byla na hřbitov Kalvarii. Bůh jí dej lehké odpočinutí, a pozůstalým vyslovuji upřímnou soustrast'.

Ted' se Vám musím pochlubit, že jsem oslavila s mojím staroušem 9. ledna, 25 roků našeho

manželství. Pravil mně, že se mu to ani nezdá, že už tak dlouho se se mnou trápí. Při tom se ale smál, tak to asi doopravdy nemyslel. — Děti nám darovaly každému \$25 ve stříbře, a starouš mně slibil, že si zajedeme na prázdniny do Texasu. —

Jeden den přišla ke mně pí. Žižková prodávat tikety, že dělá na muže "surprise party". Já vzala dvě. Pak jsem mluvila s pí. Dědinovou, že máme jít na party, ona řekla, že taky půjdou, že se pro nás zastaví. Bylo to 18. ledna. Ona jistě přišla. Bylo devět hodin, my šli do síně, vešli jsme dovnitř, a tam na nás takové hlučné: "Surprise!" Já ze všeho všude se dala do pláče, a můj starý prý chtěl utéci, na toho už jsem se ani nepodívala, neb mě překvapení bylo veliké. — Pozorovala jsem ty mé známé, že se něco mezi nimi kutí, a myslela jsem, že nám přijdou některý večer do domu, i jsem si na to hezky sklep připravila až přijdou, — a zatím oni nám udělali "surprise" v síni. Hezky jsme se bavili až do půl třetího rána. Lidí prý bylo přes půl třetího sta. — Muzika nám hrála samé české písničky, tak to šlo hezky od podlahy, a při tom byla večere. — Pí. Dědinová připravila dobrý guláš a těch domácích koláčků byly plné stoly až jich zbylo. My měli hezky svatební "Cake", a dostali jsme "set" z plátna na stůl a velkou krabici se stříbrným příborem — 97 kousků. Všem volám ještě jednou zaplat' Pán Bůh! Ctihodné sestřičce M. Norbertě děkujeme za blahopřání, které připravila pro nás. Děkujeme kuchařkám: pí. Dědinové, pí. Nejedlé, pí. Šeré, pí. Hanzlové, pí. Šmidové, pí. Vackové, pí. Kubátkové, pí. Veverkové, pí. Keřkové, pí. Kochtové, pí. Sedlářikové, pí. Klimové, a všem, co při tom pracovali.

Ted' zase začneme drát peři. — Přijďte která můžete, a která nemůžete, tak přijďte aspoň na doderky.

Srdečně zdravím pí. Jos. Záhrobskou a slečnu Anežku Brabcovou a všechny známé v Pittsburgu. Zůstávám Vaše čtenářka Marie Pukyšová.

CLEVELAND, O.

Čtená redakce České Ženy! — Zasilám předplatné \$4.00, zbytek dejte kam nejvíc třeba. — Prosim uveřejněte tento dopis, zač Vám předem mockrát děkuji.

Když jsem jako mladý voják sloužil v Písku, žádal jsem dovolenou, kterou jsem šťastně dostal. Ubíral jsem se císařskou silnicí na novou hospodu. Tam bylo posvěcení. Muzika hrála dva dni, a já tam měl polovici svého srdce, tak jsem se těšil, jak se budu mít dobře. Vše dobře skončilo, a já druhý den ubírám se domů do Zlivic. Musel jsem přejít hluboký, pustý les, neviděl jsem jenom do nebe a před sebou na vršíčku kostel, a já hudbou a pitím rozjařený, zpívám si moji zamilovanou píseň: "Ty Čížovský kostelíčku, stojíš na pěkném vršíčku." — Ale co to? Něco za mnou šustí. Kouknu na hodinky — 12. hodina, doba kdy duchové vycházejí. — Vlasy mi na hlavě vstávají. Vyjdu ven z lesa, vidím na rozcestí kříž, od větru a deště jedno rameno uražené, dál vidím nějaké zvíře, oči a hubu samý oheň. Co nyní? Zpátky nemohu, a domu daleko. Vzpomněl jsem si, že mi babička říkávala, že mají vojáci svěcené šavle. Dělam okolo sebe kolo, a volám z hloubi mého srdce: Zehnám se sv. křížem, Ježíši nazaretský, králi židovský, stůj při mně i v hodinu smrti naší. Amen. — Vykročím, oči zavřu, nekoukám na pravo ani v levo, ale za mnou to stále šustí. Sundám klobouk dolů, a vidím co mě tak postrašilo. — Větvička o dvou lupinkách, která mi v lese spadla se stromu za klobouk.

Milý čtenáři České Ženy zajiště řekneš, co to bylo za vojáka, že se tak bál. A mluvím pravdu, že nikdy v mém celém životě jsem se tak vroucně nemodlil jako tenkrát. Po mě se to ukázalo ještě více lidem. Jedna zbožná paní nechala tam vystavět překrásnou kapličku, na oltáři stojí socha P. Marie. Misto vysvětili a víc žádný nic neviděl.

Zdravím ještě jednou ct. redakci, přeji hodně zdraví a Božího požehnání v tom novém roce, — všechny čtenáře České Ženy, ro-

dinu Jos. Čárek ve Wisconsinu.
S Pánem Bohem!
Frant. Vlášek.

YOAKUM, TEX.

Čtená redakce a milé čtenářstvo! — Jest to poprvé co letos se jdu mezi Vás potěšit. Co všechny děláte? Hodně Vám toho ten maličký Ježíšek všem naložil? Já byla dosti šťastna. Dostala jsem hodně dáreků, a co nejlepšího — syn, který bydlí až v Dallas, byl doma přes svátky, tak jsem se s ním trochu potěšila.

To nás ta zima překvapila, že? Pořád pěkně teploučko, a najednou začne mrznout. No, ty zahrádky teď vypadají, ale mohlo to být ještě horší. Vše je hodně popálené, ale zeli se myslím ještě vzpamatuje, jestli toho mrznutí nebude víc. Takové my to zde v našem slunném Texasu máme. Celý podzim jest jako jaro, že to člověku nedá, aby v té zahrádce pořád něco neukutil, a potom jak tam něco je tak přijde zima. To vy tam na severu to máte lepší, vy víte, že přes zimu nic nemůžete sázet, tak si ušetříte hodně práce. Nevím jaké to bude letos zde s námi. Všechny omezovací zákony uznány za neplatné, tedy nejspíš sobě budeme všichni moci naset bavlny podle své vůle, ale zač potom bude, to je těžko předpovídat. Však pokud asi ten rozbroj potrvá v Evropě, tak se cena bavlny aspoň trochu výš udrží, jestli naše rolnictvo aspoň trochu s rozumem bude bavlnu sázet. To víme všichni, že velká nadvýroba musí cenu snížit. Mnozí nemají toho rozhledu, nasejí bavlny na úkor kukuřice, a potom nemají celý rok čím krmit, což není známka dobrého rolničení. Musíme-li běhat pro všechno do obchodu, tak nemáme velký výdělek, jestli i bavlny hodně naděláme. Zde v našem Státu se nyní hodně rozmáhá hnutí žití doma, to jako aby sobě rolníci vypěstovali co nejvíce potravin sami. — Všude jsou zakládány tak zvané 4—H kluby, kde se ženské sejdou dvakrát za měsíc vždycky u některé členky, a učí se všemu možnému v hospodářství. Jest to dosti výhodné. Které hospodyně samy

nemají parní zavařovač, tedy si jej mohou od klubu půjčiti, když jsou členkami. Poplatky nejsou žádné, až na malé výjimky, kdy se musí něco zjednat, a to sobě obyčejně uděláme domino party, nebo "food sale", totiž každá členka něco daruje, a to potom v městě držíme výprodej, a tak si opatříme potřebné peníze. Kde mají ženy a dívky příležitost ke klubu přistoupit, bude jim to jen ku prospěchu.

Zde se zrovna na Vánoce stalo hrozné neštěstí, kdy tři mladí lidé přišli o život, když vrazili s károu do stromu vedle cesty. Dva mladíci a dívka v nejlepším věku byli zabiti jako by sfoukl někdo svíčku. Byli to cizí lidé pro mě, ale věřte mi, byla jsem z toho celá nemocná, když tak zlomeny tři životy, a to jen pro rychlou jízdu. Proč jen jsou lidé, a zvláště už ta mládež, tak neopatrní? Však márné napominání. Nikdo si toho nevšímne — až se zase něco stane.

Zítřka zde budeme mít svatbu u sv. Anny. Sl. Frances Vinklárková sobě bude brát p. Vavřince Weigelta. Kéž jim Pán Bůh žehná v jejich novém životě. — Však sl. Františka sobě toho zasloužila. — Ztratila matičku, když ještě byla malým dítětem, ale samy se starší sestřičkou vychovaly své mladší bratry a sestřičky, a udržovaly tatínkovi útulný domov. Kéž jí kveťte jen štěstí v manželství. Manželé Jindř. Fandovi obdařeni byli hezkým klučinou, ku kterému jim srdečně blahopřejeme.

Také se Vám musím pochlubit, že se mně dostalo štěstí znenadání překvapit naši milou pí. Kafkovou. Dcera musela jet do Hallettsville, za příčinou 4—H klubu, — tak mě vzala sebou. Pí. Kafková nevěděla nic, až jsem vešla do domu. Chovala právě svoji maličkou praneteř, ježto její neteř pí. Chandlerová tam právě meškala návštěvou. Že jsme sobě toho napovídaly — to můžete vědět. Jen jsem ji hubovala, že teď málo píše do naší Č. Ž., což ona uznala. Ale to víte, když si může hrát s maličkou Mary Dolores, že ji psaní nevábí, a já se jí nedivím.

Ale už toho začíná být hodně, tak abych to nějak skončila. Pí.

Novákové děkuji za milou vzpomínku v dopise, a za všechny ty krásné básničky, které nám do Č. Ž. píše. Pán Bůh Vám to zaplatí! Každá Vaše básnička obsahuje mnoho dobrého poučení, kéž bychom si to jen více brali k srdci. Také všem milým čtenářkám a zvláště spolusestrám děkuji za krásné vánoční kartičky. Nebylo mi možno všem osobně poděkovat, tedy to činím prostřednictvím naší Č. Ž., kterou všechny tak rády čtete. — Píšte hodně všechny v tomto nastávajícím roce.

Se srdečným pozdravem a přáním všeho dobrého, jsem Vaše věrná čtenářka

Anna H. Petrová.

CHICAGO, ILL.

Timto plním slib Božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Judovi, sv. Benediktu a sv. Terezičce za vyslyšení mé prosby. — Čtenářka.

ATWOOD, KANS.

Čtená redakce a milí čtenáři Č. Zeny! — Předně přijměte všichni mé upřímné přání pro rok 1936. Přejí všem hojnost Božího požehnání a zdraví v tomto roce.

Počasi máme dost ucházející, — sněhu jen sem a tam poprašek, a dost sucho. Ale co čtete v novinách všude je hodně sněhu, což bychom si tady též přáli. Ale jaká pomoc, možná že ještě budeme mít taky dost. — Nového moc nevím, jen že je masopust a tak jsou muziky na všech stranách. Já už nechodím, radši hlídám děti a čtu, a mladí at' tancují; až budou staří jako my, tak je to též přejde.

Dne 23. ledna jsme tu měli pohřeb, a to p. Frant. Mička, staršího, od Beasley, Kansas, a dne 24. byl pohřeb babičky Hořínkové od Atwood, Kansas. Pozůstalým vyslovujeme naši nejhlubší soustrast, a zemřelým přejeme lehké odpočinutí, necht' odpočívají v pokoji po boji. — Nemocí na lůžko upoután je pan Václav Pitner od minulého srpna, od Herdon, Kans. Též mu přejeme, aby se pozdravil. Jeho manželka ho opatruje laskavě, a často vnučka pí. Eliška Mičková opatruje dědečka. Jak je

to hezký a Bohu milý skutek.

Srdečný pozdrav posílám paní Františce Smékalové v So. Omaze, aby byla hodně zdráva v tom novém roce.

Pozdrav vážené redakci a všem čtoucím s přáním všeho od milého Pána Boha posílá

Marie Pitnerová.

DICKINSON, N. D.

Čtená redakce! — Posílám 30c na Pečírkův kalendář, a při tom napíši pár řádků z té studené Dakoty. Ona ta zima je všude jak čteme v novinách. Jinde jsou velké větry a vánice, ale tady ji máme bez větru, ač rtuť ukazuje 14, 18, až 29 pod nulou.

Před Vánoce jsme zde měli pohřeb paní Anny Šplíchalové. — Zemřela neočekávaně. V sobotu ráno byla na mši svaté a ještě zpívala hlasitě, měla pěkný hlas, a v neděli ráno jí zvonili umíráčkem. Toho se žádný nenadál. Ale byla krásně připravena, celý týden chodila k sv. přijímání, i svátost poslední pomazání obdržela. Několik hodin před smrtí nemohla mluvit. Zanechala zde 4 syny. — Petr je těžce nemocen ve Fargo v nemocnici. Alois je svobodný, a 5 dcer, 43 vnuků a 7 pravnuků. — V Novém Hradci — co vím — byla pohřbena paní Křehliková, a Josef Kubík, svobodný. — Všem přeje me lehké odpočínutí a světlo věčné at' jim svítí, at' odpočívají v pokoji.

Všem čtenářům i čtenářkám, ct. redakci přeju hojnost Božího požehnání. — S pozdravem jsem Vaše Marie Šplíchalová.

BLANDBURG, PA.

P. b. P. J. K.! — Čtená redakce a milé čtenářky! — Již jsme s pomocí Boží nastoupili novou životní dráhu a tak z upřímného srdce přeji ct. redakci i všem čtenářům požehnaný Nový rok 1936. Jsme zase o jeden rok starší a blíže věčnosti, ač v radosti neb v bolesti kráčíme stále v před, vždy s novou nadějí do budoucnosti. Mnohá rána nás zachvátila v roce minulém, mnohý vlas zbělel, a mnohá slza vytekla ve zklamaných našich nadějích. Všechno se jinak u-

tvářilo jak svět nám maloval a co jsme si v naší fantasii vykreslili, až konečně jsme přišli k tomu poznání, že štěstí lidské nemá dlouhého trvání. Jest jako dým, který po zániku jen zapáchá, a člověk po ztraceném štěstí tápá jako ve snu a ruce po něm vztahuje ještě na dosah, kdežto ono víc a více se ztrácí. Cesta úzká a příkrá, po níž kráčeli spravedliví, vede k tomu pravému štěstí, neboť království nebeské násilí trpí. Následujeme i my našich předchůdců příkladem, a zmužile krácejme po té cestě trnité s naším každodenním křížem, a tak již zde si vyzlatíme tu cestičku, která vede k tomu krásnému nebi. Božské Srdce nechť zapálí naše srdce pravou láskou, a bychom hledali to pravé štěstí a pokoj věčný kde andělé prozpěvují: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle."

Milá pí. Nováková pišete, že se tužím. Jak se říká, ženu se do toho plnou parou, jenže ku zdokonalení v tom oboru mně ještě mnoho schází, a jen tak za Vámi pokulhávám. Nejsou mně vrozeny tak hluboké city pro básnění, ono to tak lehce nejde. Ale děkuji milému Pánu Bohu i za to, neboť co máme — vše od Něho pochází. — Nechť Je chválený a velebený po všechny věky. Přeji Vám i Vaši rodině všechno dobré v tomto novém roce.

Pí. Tomšey z Endicott, naznačila jste, abych něco napsala o mé návštěvě ve staré vlasti. Ujišťuji Vás, že já jsem tam nebyla od r. 1912., a to jest již hezká řada let; za tu dobu se tam jistě mnoho změnilo. Ráda bych z tam odtud také něco slyšela a tak doufám, že nám něco napíšete pí. Svínková a pí. Hurbánková z Monroe, Mich., které minulé léto svoje rodiště navštívily. — Tedy budeme se těšit všechny okoliční krajanek na nějakou novinku; jen nenechte na to dlouho čekat, nebo ženy jsou zvědavé. Přeji Vám k tomu hodně zdaru, a pí. Tomšey pozdrav na celou její rodinu od blízké krajanek. —

Pí. Petrová, co jste tak utichla, snad Vám inkoust nezamrzl? — Buďte tak dobrá a pošlete nám

trochu toho tepla od Vás, nebo jsme zde zavátí sněhem a ledem. Teploměr ukazuje 30 st. pod nulou, a sněhová vánice s divokým větrem zle řádí, tak jak to bude pokračovat nebude do jara po nás ani památky. Takovou zimu už nepamatujem několik let. Ale po zlém bývá i dobře, doufám že zas se to změní a budeme mít brzy jaro. Přijměte moji vzpomínku, a brzy se přihlaste.

Též upřímně děkuji všem paním, jenž věnovaly mým řádkům vzpomínku v roce minulém, a těším se i dále Vaši lásce a přízni. Přeji Vám to nejlepší v tomto roce, a jen často dopisujte, neb jsme jako jedna rodina.

Naposled věnuji vzpomínku pí. Kamenické v Clevelandu nad ztrátou jejího dobrého manžela, — který ji opustil 30. ledna minulého roku.

Rok po bolu uplynul manželi drahý, a na tě vzpomínkou oko se kalí.

Dvěře já otvírám, ty nepřicházíš, ze světa víc a víc ještě se ztrácíš.

Všude jen prázdnota a smutno v duši, jen mysl na tebe mně velmi vzruší.

Ráno i večer ruce své spínám, s modlitbou na rtech já Boha vzývám,

by duch tvůj krácel nebeskou plání, bychom se u brány spolu shledali.

S pozdravem a přáním štěstí všeho roku všem čtenářům zde i za mořem, zvláště vážené rodině Dostálové, jsem

Anna Pírová.

WOODBURN, ORE.

Čtená redakce a všichni čtenáři! — Musím napsat jakou jsme tu měli 11. a 12. ledna nepohodu. — Vítr burádel a jen lilo, ani jsme nemohli 12. ledna v neděli do ko-

stela. Vzpomínali jsme, že na moři musí být velká bouřka a taky byla, neb na pacifickém moři se rozbila loď na kusy o skaliska a přišlo o život 34 mužů. Co toto píše, je pěkně jak na jaře. Slepice mají se stále na čem pást, ale vejce jsou laciná—14c tucet.

Pan M. Bronec z Hubbard slavil 20. ledna narozeniny, myslím 50-leté. Přejem Vám, abyste se dočkal ještě jednou 50. Byla na něj připravená překvapenka, děkuji za pozvání. Promiňte však, že jsme nepřijeli. Na prvním místě rozhoduje kára, jak ona si postaví hlavu to je marné. Už jsme byli vypraveni, ale praskla nám guma, a než by se to spravilo, bylo by po zábavě. Snad až na to divadlo, které mají ze Scio, Ore. sbrát v Hubbard se dostaneme. Je třeba se trochu povесelit v tom masopustě a zapomenout na tu depresi. Veselá mysl půl zdraví—

neb smích je medicína
lepší nežli každá jiná,
což čtenáři zlatí nás ta
deprese odnaučí se i smáti?

Je-li zdraví, smích a vtip,
práce od ruky jde lip,
také jídlo lépe chutná
nálada když není smutná.

Nemocným lidem radím
by si přečetli kalendář Katolik,
všechnu nemoc odežene,
srdečně Vás rozesměje.

Přejde smutek i nemoc,
přejdou i srdeční záchvaty,
co by Vás stál doktor, léky,
pošlete dárek pro sirotky.

V posledním dopise jsem psala jak dobrá jest masť Nonat. Kdo by ji potřeboval, necht' se obrátí na p. K. Krupičku ve Woodburn, má vždy zásobu a rád každému poslouží. Též děkuji za množství karet, které jsem obdržela k Vánocům; těší mne pozornost od čtenářů České Ženy. Dostala jsem dopis, proč nepíše též do "Katolika", tož mě tu máte.

S pozdravem,

Anna S. Trnáček.

("Katolik" se žádá o laskavé o-
tisknutí.)

Oslava 50letého manželství manželů Kučerových v chrámu Páně Nejsvětějšího Vykupitele v Montgomery, Minn.

—Courtesy "Montgomery Messenger."

Za našich dnů oslava 50letého manželství, dík vědě lékařské, není nic neobyčejného, avšak dle přísloví: "Circumstances alter cases" — "okolnostmi mění se případy", stala se tato oslava tak památnou, že není pamětníka, že kdy co podobného bylo aneb v brzkou bude.

Okolnosti, jimiž oslava 50letého manželství může býti památnější, jsou na příklad: že kněz, který oddával snoubence, může po 50ti letech požehnati jejich svazku a přinést za ně oběti díků za prokázaná jim dobrodiní; aneb, když manželé syna svého obětují stavu duchovnímu a tento syn po 50ti letech jejich manželství, znovu žehná jejich sňatku a přináší oběť mše svaté za své rodiče. V tomto případě však syn, jehož tito manželé věnovali službě duchovní a který v krátkém čase po svém vysvěcení povýšen byl Nejvyšší Hlavou sv. Církve k nejvyššímu důstojenství za biskupa katolické Církve, tento syn přichází ze svého sídla biskupského v Lincoln, Neb., by v tento památný den požehnal svým rodičům a přinesl za ně oběť díků za ty mnohé milosti, jichž se jim po dobu jejich manželství dostalo. O tomto případu přináším dnes zprávu:

Oslava započala o 9. hodině dne 20. ledna. V určený čas četné duchovenstvo s nejd. panem biskupem L. B. Kučerou přišlo v průvodu do chrámu Páně za pěkného zpěvu "Ecce Sacerdos magnus" (Ejhle, kněz veliký).

Po krátké modlitbě započato s oblékáním do bohoslužebných rouch nejdůst. pana biskupa, což se dělo přesně podle obřadů Církve katolické. Na to nejd. biskup zasedl na připravené místo u oltáře, kdy v průvodu svých dítek a vnoučat přicházeli oslavenci do chrámu Páně a přímo se odebrali k oltáři. Na to nejdůst. biskup nad nimi četl řeč, v níž byla význačná slova, že přicházejí, by poděkovali Pánu Bohu za všechna dobrodiní, po čas jejich manželství jim udělená a připomenul, by nejen za dobrodiní, ale také za všechny strasti a svízele vzdali díky Pánu Bohu, nebot 'právě těmito strastmi upevněna byla jejich víra v dobrotu a milosrdenství Boží.

Na to následovala pontifikální mše svatá, při níž jako jáhen přísluhoval druhý syn oslavenců, důst. Štěpán Kučera, jenž tohoto času je farářem v Prairieburg, Iowa. Podjáhnem byl dp. Frant. Tony z Chicaga a ceremonářem byl nejd. Monsignore Barnes z Lincoln, Neb. Ve svatyni kromě již jmenovaných důst. pánů přítomni byli tito kněží: Vojt. Žižkovský z Lonsdale, Minn.; K. Portelle z Veselí, Minn.; Václav Jiráček z Le Center, Minn.; Václav Skluzáček ze Silver Lake, Minn., F. R. Hrubý z Cedar Rapids, Iowa, Jaroslav Skluzáček z Protivína, Ia., Karel Jiřík z New Prague, Minn. a dp. Toby z Faribault, Minn. Při mši svaté zpíval domácí sbor, řízený

ctih. Sestrou Nepomucenou O.S. B., který velmi pěkně zazpíval mši ku cti sv. Ludvíka od J. G. Zangla.

Po sv. evangeliu přednesl dojemné kázání dp. Emil Polášek, místní farář, který před započtím svého kázání přečetl blahopřejný kabelogram od Sv. Otce Pia XI. Dlužno podotknouti, že tři dcery oslavenců patří do řádu Benediktinek, z nichž dvě dosud žijící byly přítomny slavnosti, a třetí, ctih. Sestra Cecilie, před několika roky zemřela, již však při této slavnosti bylo v kázání vzpomenu.

Po ukončení služeb Božích, odebrali se oslavenci a četné příbuzenstvo do místnosti pod kostelem, kde připravena byla skvostná hostina pro duchovenstvo, příbuzné a pozvané hosty. Po hostině pronášeny byly případné řeči, čteny blahopřejné dopisy a telegramy, mezi nimiž byla blahopřání presidenta Roosevelta; dubuqueského nejdušp. arcibiskupa Fr. J. Beckmanna, veledušp. převora Prokopa Neuzila, pana Václava F. Jelínka, předsedy K. D., a mnoha jiných. Obrádkem byl dušp. F. Tony, jenž byl minulého roku společníkem nejdušp. p. biskupa na jeho cestě do Říma k audienci u Sv. Otce, a který svými vtipnými poznámkami způsobou mnohou radostnou chvíli, když na příklad pan Josef Skluzáček, který byl při svatbě manželů Kučerových mládencem a zároveň "formanem", byl vyzván, aby něco o té svatbě pověděl, tu ukončil svou řeč, v níž žertovným způsobem (bezpochyby aby poškádlil svou tichou manželku), pravil, že by bylo dobře, kdyby velební pání při oddávkách zdůraznili, aby manželky byly dbalé slibu poslušnosti. Na to dušp. obřadník odpověděl: "Po vykonání naší povinnosti, Vy jste pány situace; jak si své manželky vychováváte, takové je máte. Znal jsem manžely, kde prvním rokem mluvil on, co hlava rodiny, a ona poslouchala; druhým rokem mluvila ona, a on poslouchal, a

třetím rokem mluvili oba k velikému obveselení svých sousedů."

Na konec promluvil nejdušp. biskup nejprve v řeči anglické a pak v řeči české, by jménem svým a svých sourozenců poděkoval rodičům za vychování, jehož se jim dostalo. Byl bych si přál, aby tuto řeč bylo slyšelo aspoň každé dítě z rodiny, neboť řeč jeho proniknuta byla takovou láskou a oddaností, že vzbuzovala podiv a úctu všech přítomných.

Ač přání, by každé dítě aspoň z našich českých rodin bylo slyšelo jeho slova se nesplnilo, přece upokojila mne myšlenka, že příležitost, kterou měli oslavenci při výchově svých dětí, mají i dnes jiní, jen když jí chtějí užít.

S přáním všeho dobrého od Pána Boha oslavencům Kučerovým a s díkem nejdušp. biskupovi za jeho synovskou lásku již projevil ku svým rodičům, jsem v úctě oddaný

J. J. Kovařík.

(Ku četným gratulantům vážených manželů Kučerových připojujeme také své blahopřání jménem redakce a vydavatelstva našich listů, jakož i všech tisíců jejich čtenářů a čtenářek. Pán Bůh Vám dále žehnej a uděl všeho, po čem Vaše dobrá a šlechetná srdce touží. Red. Hlasu.)

MATKY - UČITELKY.

Píše školská sestra de N. D., Florence Nebraska.

Matky že by měly vyučovati? Což to dovedou, když nestudovaly? — A jak! — Vždyť podobně jako ony vyučoval i svatý Don Bosko. A ten tomu přece rozuměl! P. Alberti píše o něm, že vyučoval hochy vlastně podle své vlastní metody. Četl s nimi hned latinské autory. Mluvnice se objevila na lavicích, jen když se měla vysvětlit nějaká pochybnost. — Byla to metoda opravdu mateřská. Naše maminky nás naučily mluvit také bez mluvnice. A nejen mluvit, ale i číst nebo i slušně česky psát. Máme toho sta důkazů, jak výborně to dovedly. Kéž by v tom pokračovaly

naše matičky stále!

Ve Hlasu ze dne 7. ledna t. r. píše p. V. Petřík ve článku "Z amerického západu", že odbíral pět českých katolických časopisů, sotva vyběděl z nejhorší bídy. Hlasu a Katolíku vyslovuje zvláštní uznání, jež jim také bez odporu patří. "Z časopisů těch," tak píše doslovně, "se děti naučily česky číst. Matka je učila i česky psát, což dnes velice oceňují."

Má dnes čeština v Americe opravdu nějakou cenu? — Zbytečná otázka! Vedle angličtiny každá jiná řeč může zde člověku prospěti. Zmíněný p. Petřík píše v I. části: "Jen trochu německy jsem se domluvil, ale i to mně hodně pomohlo."

Vrabci a Češi prý jsou všude. Ale ne každý Čech dovede hovořit anglicky. Přichází často do nesnází a uvádí do rozpaků také ty, kteří se s ním domluvit nedovedou. — Znam slečnu, která kdysi pracovala v jistém obchodu. Rozhlásilo se o ní, že umí dobře česky. I bývala často volána do nemocnic a do různých úřadoven, aby sdělila, co nějaký Čech povídá, čeho si přeje, a jaká se mu má dáti odpověď. Takto vykonala dobrý skutek oběma stranám a získala si jejich úctu a lásku. — Také v obchodech snáze najde zaměstnání, kdo umí víc než jednu řeč.

Kde se má člověk naučiti jiné řeči kromě anglické? — Ve škole? — Vidíme, bohužel, u většiny studujících, že s jakousi hrdostí se učí němčině, francouzštině nebo i řeči španělské; pro řeč svých předků však jsou méně nadšeni. Jaká to škoda! Mateřštině by se naučili doma hravě a lépe u svých rodičů, kdežto v jiné řeči se jim nedostává žádné pomoci, žádného cviku kromě těch několik hodin týdně ve škole vyšší, a snad jenom dvou půlhodin týdně ve škole obecné.

Nebud' me tedy sami proti sobě! Pomozme dětem, aby se doma naučily mateřskému jazyku a povzbud' me je, aby se mu rády učily i ve škole, maji-li

k tomu příležitost. Snad si toho teď nedovedou vážit, ale jistě budou za to později vděчны, až poznají, jak jest jim znalost té řeči užitečná.

Známo jest, jak se nejdůst. biskup L. B. Kučera přimlouvá u českých matek, aby své dítky učily jazyku mateřskému. Z vlastní zkušenosti poznal, jak mu to prospělo, čemu ho dobrá matička naučila. Zkušenému věř a raď jeho následuj!

NOTRE DAME AKADEMIE, OMAHA, NEBRASKA.

V těchto dnech k nám zavítal pan C. Charvát, profesor na Creightonově universitě. Představila nám ho Marie Karásková. Pověděla nám o něm mnoho krásných věcí: jak je hledaným řečníkem, spisovatelem, vlastencem upřímným, spoluzakladatelem "Českého Klubu" na universitě a—což se nám nejvíc líbilo—opravdovým přítelem našich ctihodných sester a Notre Dame Akademie.

Pan profesor nám zajímavě vysvětlil, co se má číst a co ne, a kterak se má čísti. Že byste neuhodli, co nám doporučoval? — Pohádky! — Vy se asi smějete, že se to sotva hodí pro tak velké děti jako jsme my, ale pan řečník pravil, že by nám za pět nebo i deset let radil totéž; neboť čteme-li je pozorně, pochopíme, co je v nich krásy a životní síly. — O básních řekl, že jsou nejen utišujícím lékem pro bolavou duši, ale též povzbuzením a ušlechtilou zábavou.

Zamilujeme-li si knihy, zapomeneme často na rány, které nám život zasadí, zvláště budeme-li čísti vzdělávací povídky, divadelní hry, cestopisy, dějiny a životopisy slavných mužů a žen. Zvláště užitečnou četbu poskytnou životy svatých. Každý by měl podrobně znáti život svého sv. patrona nebo sv. patronky aby se mohl podle nich řídit a dojíti věčné blaženosti jako oni.

Máme se snažit, abychom věděli něco o spisovateli každé knihy, kterou čteme. Bez této

vědomosti nebudeme mít tak velký užitek ze čtení. Líbí-li se nám některá kniha, máme o ní rozmlouvat s jinými. Taková rozmluva potěší nás a získá nám přátele. Zvykneme si čísti i v cizí řeči. Je to užitečné i zábavné. — Pan profesor čte v několika cizích řečích, ale češtině dává přednost. Bylo nám zvláště milé, co nám řekl o včerejším večeru. Po celodenní úmorné práci měl ještě přednášku v hotelu Paxton pro vzdělané dámy. Když pak unaven se vrátil domů, našel nejlepší odpočinek a nutné zotavení v četbě české knihy od našeho výtečného spisovatele Karla Raisa. Nabádal studentky českého původu, aby činily podobně, ostatní pak aby četly v té řeči, kterou právě studují.

Dobře jest, máme-li nějaké svoje vlastní knihy. V těch si můžeme zatrhnout, co se nám zvláště líbí. Půjčíme-li pak ten svůj "poklad" jiným, všimnou si také krásných myšlenek, které nás potěšily a poučily. Také doporučoval p. profesor, abychom si z časopisů, jež odbíráme, udělaly sbírku výstřížků. Tvrdil, že nám taková "kniha" přinese mnoho radostí a užitku.

Ačkoliv je dobře mít svou vlastní knihovničku, přece jen se nemáme ukvapit a honem koupit každou knihu, kterou někdo vychvaluje, zvláště je-li to sám knihkupec. Ten sotva myslí na náš prospěch; chce jenom hodně odprodat a takto získati peníze. Moderní literatura má v sobě mnoho jedu; nač tedy otravovat své srdce, mysl, svůj charakter? Jed se těžko vyhání; proto je třeba opatrnosti při kupování knih.

Ráda bych napsala ještě více, ale dopis už se prodlužuje; proto jen tolik ještě řeknu, že nám bylo každé slovo pana profesora jako vzácná perla, která nám bude vodítkem v našem vzdělání po celý život.

Srdečný dík, pane profesore! Račte zas brzy přijít! Prosí o to jménem svých družek

Klára Buglewiczová

WALLIS, TEXAS.

26. ledna 1936.

Vážená redakce a milí čtenáři a čtenářky!

Zase nám zde fouká ostrý severák, že jest milo v teplé světlici poseděti. Včera ještě sluníčko svítilo a hrálo, že by se člověk lehce mohl zmýlit, že již nastane jaro, a dnes se každý krčí a hledá teplý oděv. Je však lépe, že si to zima odbude nyní, nežli se stromy rozvíjí. Však do nedávna kvetly růže a jiné květiny, a je již čas, aby si odpočinuly. Nyní je příhodný čas něco

Důležité upozornění.

Byl jsem upozorněn, že jakýsi našinec oznamoval, že prodává takové nebo tytéž radiované kompresy jako já, což není pravdou. Upozorňuji milé čtenáře, že jen doktoři medicíny nebo jiné léčebné vědy a drogisté mohou nás zastupovat a prodávat kompresy které já oznamuji a které mimo radiového obsahu, prošly i jinou léčebnou metodou jakou žádné jiné radiové prostředky neprošly. — Těchto zástupců máme poskrovnu, neb výroba tak dobrých kompresů je tak nákladná, že nelze slušný výdělek poskytnout. Cena obou kompres je \$35.00 a každý, kdo je koupil je oprávněn na bezplatnou lékařskou radu jednoho z nejlepších lékařů jihu, bývalého předsedy lékařského sdružení. Též nikdo nemá ve Spoj. Státech právo ochrannou značku "Kompresa" pro žádný výrobek použít. V ČSR. má jedna firma tuto značku chráněnou jen pro Evropu. Jejich cena převyšuje naši cenu. Kdo by se o českoslov. kompresy zajímal, jsem ochoten posloužit. Dopisují si se státním radiologickým ústavem ČSR. a jeho předsedou docentem dr. Běhounkem, nejvyšším to státním radiologickým lékařem Československa. Jsem členem "National Trade and Research Ass'n., a Non-Profit Organ." ve státu New York, a jsem zároveň též pod jejich ochranou.

S přátelským pozdravem

Bernard C. Stříž,
Box 712, San Antonio, Texas.

z našeho života napsat do našich časopisů; tož chopme se pera a píšme!

Mám dnes št'astný den, a hned napíši proč. Poznala jsem zase jednu dobrou, šlechetnou duši v osobě stařečka pana Vojtěcha Bezpálce z Industry, Texas. Rád hovoří o všeličems, co se týká česko-katolického života, a mezi jiným vzpomenu v Pánu zesnulého vdp. Václava Engelmanna, který delší dobu žil v pensii v Praze, a byl dlouho nemocen. Každoročně zdejší obětaví katolíci zaslali mu nějaké mešní intence, aby mu usnadnili těžký život, poněvadž jeho stav vyžadoval stálého léčení. Stařeček Bezpálec byl také jedním z obětavých krajanů, a sám jednu sbírku zmíněnému knězi-pensistovi uskutečnil. Byl překvapen, že již vdp. Engelmann zemřel, a když jsem mu sdělila, jak uvedeno bylo tehdy v "Hlasu", že byl vdp. Engelmann velký dobrodinec chud'iny, byl velmi potěšen. A tu mi přišla na mysl nedávná prosba ve "Hlasu", která byla podána nejdp. Msgrem Ol. Zlámallem, na kterého obrátil se v tísní nalézající se bývalý americký kněz, dp. farář Tomáš Ballon, dříve dobře známý naší české katol. veřejnosti. Bylo tam uvedeno, že se nalézá v sanatoriu ve stálém lékařském ošetřování a jest již zcela finančně vyčerpán, a že prosí zdejší katolické krajany o mešní intence, o které jest i v pádu jeho úmrtí postaráno, aby byly odslouženy. Stařeček Bezpálec se hned rozhodl, že pošle dp. faráři T. Ballonovi příspěvek, ale že jsem neměla onoho čísla "Hlasu", kde ta prosba byla uveřejněna, zasílám onu částku \$5.00 od p. Vojtěcha Bezpálce do Vaší redakce v naději, že prosba ona je u Vás v dobré paměti a že nejlépe ji jejímu účelu odevzdáte. (Ochotně tak učiníme a milodar ten odešleme. Red. Hl.)

Kdyby každý, komu je to možno, měl vždy srdce i ruku otevřenou ku pomoci nešťastnému a zkoušenému spolubližnímu —

jak jinak by ten svět vyhlížel!

V druhé polovici ledna naši texasští rolníci pokročili poněkud v polní práci, a každý si pospíší, aby měl zoráno pod kukuřici, která se nejdříve sází.

Z naší osady bylo v masopustě uzavřeno dvojce manželství a sice pan Fr. Zálesák pojal za družku svého života sl. Růženu Vystavilovou, a přesídlil se za ní do Fort Worth, Texas, a slečna Marie Poláková z naší osady provdává se za p. Viléma Nesvadbů z Rosenberg, Tex. Oběma těmto novomanželským párkům přeji všeho dobrého.

Srdečný pozdrav vážené redakci a všem čtoucím.

M. Nováková.

Anna S. Trnáček:

ČESKÉ ŽENUŠCE.

Ta naše Česká Ženuška, je sama básnička, přinese nám rady rozličné, zábavy, kdo by ji neměl mít rád?

Každý týden přichází, nikdy se neurazí, nežádá pohodlí, leckdes se pohodí, nížádný host se nečeká s takovou toužebností.

Nezklame, nezraní, ani nepomluví, zavčas se dostaví, upřímně pohaví, kdo si může lepší přítelkyni přát?

Nečeká uznání, raděj' je v ústraní, vždy stejně veselá, vrtochů je prostá, za víru se nestydí, českou řečí nepohrdá.

Vzácná je každému, at' starým či mladým,

jeden ji položí, druhý ji popadne rád, nikdy nereptá proti našim rozmarům.

Přetvářky je prosta, nehaní, nechválí, skromná jak fialka v lese na stráni.

Kéž bys nám Ženuško zůstala stálou přítelkyní.

Největším dobrodincem katol. tisku je ten, kdo jej řádně sám platí a mezi přátely rozšiřuje.

O kávě. Nikdy nekupujeme mletou kávu ve větším množství, neboť ztrácí lehce vůni. Ale ani praženou kávu nemáme ve velké zásobě. V každém případě musí být uschována v dokonale uzavřené krabici a na úplně suchém místě. Při přípravě kávy odměříme množství dle přesné míry. Rovněž musíme bráti zřetel na to, kolik šálků chceme uvařit, aby káva byla patřičně silná. Dříve než se naleje voda přes umletou kávu, musí se skutečně vařit. Jest nesprávné sypati umletou kávu do vařící vody a pak ještě chvíli povařit. Káva, právě tak jako čaj, se má pouze přelítí nikoliv vařit. Do hotové kávy možno vhoditi štipku soli.

Šetrný. Když se loď přibližovala k americkým břehům, bylo možno vidět, jak se z hlubiny moře vynořuje potápeč. Jakýsi šprýmař z loďní společnosti povídá: "Také jsme mohli jít pěšky, bývali bychom ušetřili za cestu."

VALAŠSKÉ PAPUČE

Jsou mojí vlastní výroby z pravé valašsko-kloboucké houně, s koženými podešvami a nízkými gumovými podpatky. Zasílám poštou vyplaceně. Cena:

Nízké černé, ženské\$1.80
Mužské černé, nízké\$1.95
Vysoké šněrov. černé, žens. \$2.50
Vysoké, šněrov. černé, muž. \$2.65

Josef Hradil

SEALY,

TEXAS

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jenž svou utišující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí domova, bez nepříjemností, ztráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete šec přímo nám, pro trubici HEMROCOLU, s cínovým příkládačem a obdržíte vše s podrobným návodem k používání obratem poštou.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál jej předem zkusit, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: **Manford Co., 3906 Laclede (Dept. 67), St. Louis, Mo.**

Lidé s cukrovkou — pozor!

Píše Dr. John L. Rice,

Je věčná škoda, že lidé, trpící cukrovkou, stále ještě dávají se šidit různými švindlery a prodávající patentních léků, lidmi, kteří tvrdí, že vědí o prostředku, kterým léčí cukrovku bez diety a bez insulinu.

Jsou opravdu mírné případy cukrovky, hlavně u lidí starších, kde zhoršování stavu pacientova může se zabránit pouze správnou dietou, tedy bez insulinu. Ve většině případů dává však lékař přednost insulinu, neboť se tím pacientovi umožní, aby mohl více jíst a nemusel býti o hladu.

Jisté minerální vody jsou vychvalovány jako účinný lék proti cukrovce, ač ve skutečnosti jejich léčivý význam se rovná nule. Také různé odvary z bylin jsou zcela bezcenné. Jisti neskrupulosní švindlery radí diabetikům, aby zahodili injekční jehly na insulin a brali tento ve formě tabletek. Tak zvané "ústavy" nabízí se, že mohou řídití léčení pacienta kursy, rozesílanými poštou, omračující při tom důvěřivé lidi podrobným dotazníkem a nabízejíce se zanalysovatí jejich moč. Na požádání pošlou návod k jednoměsíčnímu léčení — přirozeně, že na dobírku.

Nemohu dosti důrazně varovati proti jakémukoli léčení tohoto druhu. Nevkládejte svou důvěru v žádné ohlášky, podobné těm, jež jsem zde uváděl. Svěřte léčení jedině svému lékaři! Budete-li se řídití jeho radami, uvidíte, že vám bude dobře i přes to, že máte cukrovku. Naučíte se brzy nejen upravit svou dietu ve shodě s lékařskými předpisy, ale i užívatí insulinu.

Vystříhejte se inserujících švindlery a patentních všeléků!

Válka obranná. "Mezi mužem a ženou je vždycky válka," povídá pan Kadeřábek. "Žena se pořád bouří." — "...ano, muži překročí velmi často hranice," vpadla mu do řeči pí. Hovorková.

Státní hymna po latinsky.

K letošim horáciovým oslavám byla československá státní hymna přeložena také do latiny. Latinský text, jehož autorem je státní archivář soukromý docent dr. Antonín Blaschka, je zřejmě inspirován krásnou melodií a tvoří sám zajímavý zvukový celek:

CARMEN PATRIUM.

O patria, o patria!

Torrens murmurat per prata,

Stridet silva rupe lata,

Hortis ridet iuge ver,

Iubar caeli desuper:

Paradisus en terrester

Patria Bohemia.

Fulguratur Tatra
fulminaque ruunt.

Fratres, mecum state,
missa tempestate
Slovaci resurgunt.

Masarykovo město. Na Floridě při zálivu Mexickém založili prý američtí Slováci osadu, kterou nazvali Masaryktown. Všechny ulice v městě jsou nazvány podle vynikajících osobností: Hviezdoslavova, Štefánikova, Palackého, Klárova atd. Společným střediskem osady je hotel Masaryk.

Švýcarští mnichové ze sv. Bernarda v Tibetu dostali již povolení od provinciální vlády v Junamu, zříditi v průmyslu spojujícím údolí Saloven a Menkony, horský hospic a započali

se stavbou. Toto povolení je velikým uznáním práce švýcarských misionářů v Tibetu.

Bolest pod žebry.

Old Glory, Tex., 10. ledna '36. Trápilo mně několik roků bolest pod žebry na pravé straně. — Co jsem začal přikládat Nonat, cítím se o mnoho lépe. Že Nonat vyléčí pořezení, boláky a jiné rozličné bolesti jsem se dávno předsvědčil.

J. E. Bubela, Box 12.

Pravá masť je s Trade Mark—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Píšte přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicago u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u p. F. Krobůsek, 12718
Holborn Ave.

Cena Nonat Mount Holly Linimentu je 75c láhvička.

Pravá česká povídla

švestková,
ananasová,
malinová a
meruňková
Prune,
Pineapple,
Raspberry and
Apricot Jams.)

PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za
ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající
povídla a zavařeniny.

Píšte si o ceník.

KORÍNEK'S BAKERS' SUPPLY
COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois
Ryze česká firma.

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Kláštérní Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratí, vysokého tlaku krve,
žaludku, ledvin, měchýře, nespavosti, jater,
a vytráček. Vrací zdraví stav těla.

Cena \$1.00 vyplacené.

PATRIA TRADING CO.

5132 Broadway

Cleveland, Ohio

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Misionů!
Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemřelí mohou býti zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

Nemá prázdnin. "Prázdno?" táže se kolemjdoucí dáma naříkajícím Jendy. "Můj bratr má vánoční prázdniny a já ne." — "A jak to přijde?" — "Já nechodím ještě do školy."

Předčasná radost. Kuchařka: "Slyšela jsem, jak dnes náš milostpán chválil můj oběd?" — Pomocnice v domácnosti: "Oh je, to vás tedy naše paní odsud brzy vystrnadí!"

Panička ujela se svým miláčkem. Nejdražší: "Miláčku, zde mně telegrafuje můj muž." — "A co telegrafuje?" — "Mužiček telegrafuje: Nechod' více domů, vše je odpuštěno."

TOHO ZDE JEŠTĚ NEBYLO!

Krásná odměna pro rozšiřovatelky "České Ženy."

Získávat nové odběratelky "České Ženy" není snadné, a proto těm, kteří nám získají novou odběratelku, udělíme tuto novou, překrásnou premii. Je to skvost moderní umělecké výroby, na který bude každá česká a katolická domácnost hrda. Není to žádný malý medailonek, nýbrž větší obraz, vytlačovaný v kovu, matricemi, barvy buď zlaté nebo stříbrné, shotovenými dovednými rytci v

Evropě. Velikost obrazu je $16\frac{1}{2}$ při $9\frac{1}{2}$ palce. Představuje "Bolestnou Pannu Marii" a "Ejhle Člověk". Každý obraz je ve zvláštním rámcí ve spojení, a může se zavěsit nebo postavit na stůl nebo skříň. Stínování obličejů je provedeno ručně.

Je nám možno udílet tuto nádhernou premii za získání pouze jedné odběratelky a to tím, že jsme spolu s jinými závody obstarali jich velký

počet, v naději, že tím povzbudíme naše ctěné čtenářky ku získání nových odběratelek. Časy se již očividně lepší, a tu doufáme, že mnohá krajanka, která si Vaši "Českou Ženu" posud vypůjčovala, si ji předplatí.

V úctě,

**VYDAVATELSTVO
"ČESKÉ ŽENY",**

1611 South 11th Street
St. Louis, Mo.